

ΜΠΕΥΚΕΤΟ

1925

Σ. 460: Το Αρ. Τετράκις
της Κωνσταντίας

τὸν ἀέρα...

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—'Από αὐτὸν ὅς μετρώ τὴν ζάχαρι.

Η'.

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—(Κοιτάει τὸν παρὰ θυρὸν ἕνα καθρεφτάκι γιὰ τὰ ἐν-
δομήματα).

Μαρία! φέρε τὸ ζεστό νερό!

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—'Ορίστε, κύριε.

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—Εὐχαριστῶ. (Ἡ ὑπηρετρία φεύγει).

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—Σὰν πολὺ κοττάζεις τὴν ὑπηρετρία;

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—(Ἀρτὴν τὴν πύλην τὸ θυρῶν).—Πῶς;

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—Εἶνε ὡς ἀποφύγετο κοπέλλα.

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—(Σηκώνων τὴν ὄψιν αὐτῆς).—'Αλλο κακὸ τώρα γι' αὐτὴ!

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—'Υπάρχουν ἄνδρες ὅχι καὶ τόσο εὐγενικοί.

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—'Ω Θεέ μου!

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—'Ανδρὲς ποὺ ἡ πισσαβούρα δὲν τοὺς ἀηδιάζει!

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—(Ἐξακολουθεῖ νὰ κοιτάζῃ τὸν καθρεφτὸν).

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—'Ακουσε μὴ ζητᾷς νὰ παίξῃς κωμωδία μαζί μου,

γιατὶ δὲν τρώω τέτοια χάπια. Θέλεις νὰ σοὺ ἀποδείξω πῶς τὰ ξερῶ όλα;

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—'Α! βέβαια αὐτὸ εἴλεπε. Μὴ πρόσεξε νὰ μὴ με

κάμης νὰ κοπῶ.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—Λοιπὸν ὁ μανθὲς σὲ εἶδε πὺν κουβέντιας

χθὲς τὸ πρωὶ μετὰ τὴν ὑπηρετρία στὸν δρόμο.

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—Δὲν κουβέντιασα μαζί της, τῆς μίλησα; τὸ πρω-
για διαφέρει πολὺ!

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—Μέσα στὸ δρόμο;

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—Ναί, στὸ δρόμο. Τῆς εἶπα νὰ μοὺ ἀγοράσῃ ἕνα
βουρτσάκι γιὰ τὸ ξύριμά, γιατί οἱ τριχὲς τοῦ δικοῦ μου πέσανε·
κοττάζε ἂν δὲν πιστεύεις.

Η'.

(Ἦσαν οἱ κρινοὶ! Στὴν κἀμαρα τοῦ ἡνιόχου ὁ ἄνδρας κοιτάζει).

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—(Ὁρῶντι νὰ κλινῇ).—'Αχ! 'Αχ!

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—(Σηκώνεται τρισημίαν).—Λοιπὸν, τί ἔχεις; Πέζ μου

τί σοὺ συμβαίνει; Μήπως δὲν εἶσαι καλά;

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—'Ἦμουν βεβαίαν γι' αὐτὸ!

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—Γιὰ ποῖ ἦσουν βεβαίαν; Περιμένε, σηκώνου καὶ παύ

εἶνε τὰ σπύρτα; Φαίνεται θάχης χαμιά νεοκὶνὴ κρίσι.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—Μὴ μ' ἐγγίσεις, μὴ μ' ἐγγίσεις!

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—Πολὺ καλά δὲν σὲ ἐγγίξω, μὰ τί ἐπαθες, ἀγαπη-
μένη μου, ἀπάντησε; Εἶμαι ὁ Ἄντωνάκης, ὁ ἄνδρας σου...

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—'Ἐρχετο νὰ περιμένω τέτοια ἀισχρότητα!

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—Ποιὰ ἀισχρότητα; Βλέπω δὲν εἶσαι στὰ καλά

σου; πῶς νὰ σοὺ ἐτοιμάσω ἕνα τίλιο, θέλεις;

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—Τέρας!

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—Ποῖον λέγεις τέρας;

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—Τολμᾷ νὰ μὲ ρωτήσῃς;

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—Βέβαια.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ.—Πρὸ ὀλίγου στὸν ὕπνον σου ἀκουσα νὰ λέγῃς

τὸ ὄνομα τῆς ὑπηρετρίας.

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—'Α! (Κοιτάζει τὴν γυναῖκα του μετὰ προσοχὴν, ὥστε

μὲ τὰ νυκτὶκά του, ὅπως ἦσαν καὶ μὲ τὸν καθρεφτὸν τὸν ἦτορ φέγγει ἔξω

ἀπ' τὴν κἀμαρα τοῦ ἡνιόχου).

Ι'.

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—(Μπαίνει στὴν κἀμαρα τῆς ὑπηρετρίας).—Κόρη μου

σηκώ ἄμμεσα; ἀκούς;

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—(Σηκώνεται σὲ κρεβάτι της).—Τί τρέχει, φω-
τιά εἶνε ἡ κλέφτης;

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—Σήκω ἄμμεσα καὶ ξεκουμπίσου!

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Τέτοια ὥρα νὰ σηκωθῶ; Χωρὶς ἄλλο τὸ ἄ-
φεντικό εἶνε ἄρρωστο...

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—'Ορίστε εἰκοσι φράγκα, ὀρίστε τριάντα φράγκα,
νὰ πενήντα, σιᾶς τὸ σεντούκι σου καὶ τράβα, μὴ χάνῃς οὐτε ἕνα
λεπτό. Εἶσαι τὸ καλλίτερο κορίτσι τοῦ κόσμου, θησαυρὸς γιὰ κου-
ζίνα. Μὰ τί νὰ κάμω; ἡ γυναῖκα μου υποψιάσθηκε!...Δὲν φταίω
ἐγώ, γιατί γιὰ μένα εἶσαι ἕνα τέρας, δὲν τὸ κρύβω... μὰ ἐκείνης αἰ-
τίας πέρασε μιά ἰδέα!...Φεύγα σὲ παρακαλῶ, μὴ θέλεις νὰ γίνῃς αἰ-
τία ἐνὸς κακοῦ ἐδῶ μέσα. Νὰ περιμένω ὥς τὸ πρωί; Ποτέ! Προτιμῶ
νὰ πάγω νὰ ζητήσω ἕνα ἀμάξι. Αἰντε, κόρη μου, ἔσο λογικὴ...

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—'Ορίστε, κύριε, σηκώνομαι! μὰ μοὺ φαίνεται

πολὺ παράξενο αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—Ναί, ναί! ἔλα ὅμως στὴ θέσι μου ἔχω ἀνάγκη

ἀπὸ ἡσυχία, βάλε τὸ φουστάνι σου, νὰ, ἐγὼ γυρίζω τὴ ράχη μου!

'Αντὶ νάχω τὴν κόλασι καὶ μετὰ ἐδῶ μέσα, καλλίτερα νὰ φύγῃς.

Ἡ γυναῖκα μου εἶναι γελοία, ἀδικη, τὸ ξέρω μὰ τί νὰ κάμω; εἶναι
γυναῖκα μου.

Η ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.—Νὰ προσέξῃ ὅμως νὰ μὴ πῇ τίποτε κακὸ
γιὰ μένα, γιατί θὰ δῇ με ποτὶν θάχην νὰ κάμω!...

Ο ΑΝΔΡΑΣ.—'Αἰντε, βάλε καὶ τὰ σκαρπίνια σου. Δὲν ὑπάρχει
λόγος νὰ τὰ κουμπώσῃς.

Κάμε γρήγορα! πῶς νὰ πῶ στὸν πορτιέρη νὰ σοὺ ἀνοίξῃ τὴν
πόρτα. Αἰντε ἔμπροσ; Στὸ καλὸ, ἡ ὥρα ἡ καλὴ!...

Τὸ πρᾶγμα δὲν τελειώνει ὡς ἐδῶ. Ἡ κυρία ξαναθυμῶνται:

Γιατὶ νὰ τὴν διώξῃς; Ἐρχετο νὰ τῆς ψάξω τὸ σεντούκι. Ἦσως νὰ
μὰς ἔκλεψε. Ἀπὸ τὸ πῶς στὴν ἀστυνομία νὰ τὴν πιάσουν. Τὶ
βλάκας ποὺ εἶσαι, Θεέ μου!...

Charles Monselet

— ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ —

Ὁ μεγαλύτερος ἐχθρὸς τῆς υγείας, λένε οἱ ὀφθαλμολόγοι, εἶναι
ὁ φόβος.

Θέλετε νὰ μὴν ἔχετε κεφαλίονον! Διατηρεῖτε ἑστὰ τὰ
πόδια σας.

Ἐπελογισθὲν ὅτι κάθε ἄνθρωπος, κατὰ μέσον ὄρον, μάλιστα πρὸς
ῶρες τὴν ἡμέραν, λέγει δηλαδὴ, 100 λέξεις κατὰ λεπτόν, ἢ κατὰ
σελίδας εἰς ὃν σχῆμα βιβλίου, ἢ κατὰ πενήντα δύο τόμους τοῦ
ἔργου. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ μετριωτάτη αὐτὴ στατιστικὴ δὲν ἐπαρμόζει
οὔτε εἰς τὰς γυναῖκας, οὔτε εἰς τοὺς δικηγόρους!...

Ἡ σύζυγός σου ἂν εἶνε ὄραία, θὰ σὲ προσάξῃ, ἂν εἶνε ἀρρεβ-
νὰ τὴν συγνώμην, ἂν εἶνε φτωχὴ, θὰ σὲ χρεωκοπήσῃ, ἂν εἶνε
πλουσίαν, θὰ σὲ καβαλλικέψῃ!

Οἱ μεγαλύτεροι καπνιστὰι τοῦ κόσμου εἶναι οἱ Ὀλλανδοί. Τὸ
ὑπόστατον τοῦ κλίματος τῶν καθιστὰ τὸ καπνισμὸ ἀναγκάζει τὸν
φτηνὰ δὲ τοῦ καπνὸν τὸ γενετικόν.

Οἱ λεμβοῦχοι στὴν Ὀλλανδία μετροῦν τὰς ἀποστάσεις μετὰ τὸν
καπνὸν! Δὲν λένε δηλαδὴ:—'Απ' ἐδῶ ὡς ἐκεῖ εἶνε τόσα μίλια,
ἀλλὰ «τόσες... πίκες!»

Ὅταν ἐπισκέπτεσθε ὀλλανδικὴν οἰκίαν, τὸ πρῶτον ποὺ σοὺς
προσφέρουν εἶναι ἕνα σιγάρο. Ὅταν φεύγετε δὲ σὰς ἐξοικονομεῖτε
ἄλλο. Ἐνίοτε σὰς γεμίζουν καὶ τὶς τσέπας σας μετὰ καπνὸν!

Μερικοὶ Ὀλλανδοὶ κοιμῶνται, μετὰ τὸ σιγάρο σὲ στήναι, ὥστε
ὅταν ἐγερθῶν τὴ νύκτα νὰ τὸ ξαναβρῶν, χωρὶς καπνὸν
κόπουν.

Λένε τέλος ὅτι ὁ καπνὸς σκοτίζει τὸν νοῦν. Καὶ ὅμως διανο-
στερα καὶ μαθηματικώτερα κεφάλια ἀπὸ τὰ ὀλλανδικὰ δὲν
ὑπάρχουν.

Ἐνὰς Ὀλλανδὸς ἐξακρατήρισε τὸν καπνὸν ὡς ἐξῆς:—Εἶνε ἡ
δευτέρα ἀναπνοὴ μας!

Καὶ ἕνας ἄλλος εἶπε τὸ ἐξῆς ἀμήμητο: «Τὸ ταγάρω εἶναι ὁ ἑαυ-
τάκιμος τῆς χειρὸς μας!»

Τὴν βραχυτέραν φυλάκιον τὴν ἔχει ἐπιβάλλει, ἀποφασί-
σας ὁ ἀρχιεπίσκοπος. Κατὰ τὸ 1887, εἰς μίαν διηνεκῆ ἐπιφυλάκιον
ἄγγλιδα εἶς... 6 λεπτῶν φυλάκιον!

Τὸ πλέον ζεστὸ μέρος εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην εἶναι ἡ Μαδρίτη.

Ὡς καλλίτεροι κηπουροὶ τοῦ κόσμου θεωροῦνται οἱ Κινεζοί.

Τὰ ψηλά καὶ μυτερά κολλάρια προκαλοῦν καρκινώματα τῆς κε-
φαλῆς καὶ γεμίζουν στυρίαν τὸ πρόσωπον.

Εὐτυχῶς ποὺ συνειστέλλονται σήμερα τὰ πλύνια.

Ὅπου δὲν μπαίνει ὁ ἥλιος, μπαίνει ὁ γυαλὸς! γυαλὸς καὶ
Γερμανὸς ἐπιστήμων. Καὶ προσθέτει, ὅτι στὴν Ἰταλία καὶ στὴν
Ἑλλάδα χώρας μὴ διακρίνομενας ἐπὶ καθαριότητι σώει τὸν ἑαυ-
τὸν ἀπὸ τῶν νόσων ὁ ἄφρονος ἥλιος τὸν.

Ὁ ὑγιέστερος καὶ καταλληλότερος γιὰ τὴν χώνευσις ἥπιος εἶναι
ὁ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς.

Πρὸ 50 ἐτῶν στὴν Σικελία, ἕνας εἰσπρακτὴρ διαπυλὼν κατὰ
ἐμπόδιον τὴν διόδον μίας κηδείας, γιατί, ὅπως ἔλεγε, ὁ νεκρὸς
ἔρχετο νὰ φορολογηθῇ... ὡς κρέας!...

Εἰς πολλὰς εὐρωπαϊκάς πρωτεύουσας ὑπάρχουν ἐτοιμαὶ πρὸς
τροφικὰ διὰ τοὺς ἀπόρους μαθητὰς τῶν δημοτικῶν σχολείων. Εἰς
τὰ καταστήματα αὐτὰ οἱ φτωχοὶ μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι λαμβάνουν
δωρεάν φαγητό, καθαρό καὶ ἀφθονο. Τὴν εὐτυχίαν ἂν ὑπῆρχεν καὶ
στὴν Ἀθήναι μας τέτοια ἰδρυμάτια!...

Ὁ ὑγιέστερος τῶν ὕπνων κατορθοῦται ὅταν ἀφίνατε εἰς τὸν
τόνόν σας νὰ εἰσερχεσθε ἀποσπῶντες καθαροὺς ἀέρας.

Καλλονή, εἶπεν ὁ διάσχιμος Χώρτ, δὲν εἶναι τὰ ἐμπερὰ γυμ-
ναστικὰ καὶ τὰ πλαστικὰ μέλη. Αὐτὰ εἶναι ἀνὰ πᾶσι τοῖς ἔθνε-
σιν ὅπως τὸν κ' ἔπειτα μαθαίνονται. Καλλονὴ εἶναι ἡ λευκὴ ἀντι-
δοτος ψυχῇ, ἡ ἀντινοβόλουσα περισσότερον καὶ ἀπὸ τὴν λευκὴν
ἐπιδερμίδα.

Ἡ διεύθυνσις τοῦ «Μπουκέτου» δηλοῖ ὅτι ἐπανοῦν νὰ εἶναι
ροδοῦν ἀντιπροσώπος τῆς ὁ κ. Ἐλευθ. Γιαννακίδης.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἡ διεύθυνσις τοῦ «Μπουκέτου» δηλοῖ ὅτι ἐπανοῦν νὰ εἶναι
ροδοῦν ἀντιπροσώπος τῆς ὁ κ. Ἐλευθ. Γιαννακίδης.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΕΣΤΗΣ

Εἶναι ἐσφαλμένη ἡ πρόληψις ὅτι ἡ ζέστη ἀνακουφίζεται διὰ τῆς
ὕδροποσίας. Ἀντιθέτως ἡ ὑδροποσία, χωρὶς νὰ πρᾶξῃ τὴν διψάν,
προκαλεῖ τὸν ἰδρῶτα καὶ καθιερῶν τὸν αἰσθητὸν τὸν καύσωνα.

Πρωτίστως λοιπὸν ἀποφεύγετε νὰ πίνετε πολὺ νερό.

Ἡ δίψα ἄλλως τε, τῆς ὁποίας τὸ συναίσθημα προέρχεται ὅχι
τόσον ἀπὸ τὴν καταναλωσὴν ὕδατος καὶ ἰδρῶτος, ὅσον ἀπὸ τὴν
ἐξάναντι τῶν μεμβρανῶν τοῦ στόματος καὶ τοῦ φάρυγγος, ἀπαιτεῖ
ἐλάχιστον ποσὸν ὕδατος, ὅπως κορεσθῇ.

Ἀλλὰ τὸ ὀλίγον αὐτὸ ὕδωρ πρέπει νὰ πίνεται μεθοδικῶς, κατὰ
μικρὰ καὶ διακεκομμένα ροφήματα, μόνον καὶ μόνον γιὰ νὰ κρα-
τοῦν ὑγρὸ καὶ δροσερὸ τὸν οὐρανίσκο.

Ἐνα ἀπὸ τὰ ἀποτελεσματικὰ κατὰ τῆς ζέστης μέσα εἶναι καὶ ὁ
περιορισμὸς τῆς ταχείας κυκλοφορίας τοῦ αἵματος. Ἐνα μικρὸ
ποτήρι συνελπὶς καλοῦ κωνιάκ ἢ ἕνα φλυτζάνι κρύου τσαγιοῦ συν-
τελοῦν πρὸς τοῦτο ὠφελιμώτατα.

Ἰδιαίτερον προσοχὴ πρέπει νὰ δίνεται στὸ φαγητό. Ἀποφεύγετε
τὴν σαρχοφαγίαν γιὰ τὴν ὁποία τὸ στομάχι ἀπαιτεῖ ἐργασίαν πο-
λύσπορον καὶ ἐπιμύχον, κινεῖται ὑπερμέτρος, σπαστάται καὶ θέτει
εἰς κίνησιν τὸ σῶμα καὶ τὸ θερμαίνει. Ἀντιθέτως ἡ ἐλαφρὴ τροφή,
τὰ ξηρά, τὰ χόρτα καὶ τὰ φρούτα, χωνεύονται κανονικῶς καὶ δὲν
κουράζουν οὔτε προκαλοῦν ἰδρῶτας.

Τώρα, μαζί με τὰς ἀπλουσιότητας αὐτὰς ὑγιεινὰς διατάξεις κατὰ
τῆς ζέστης, προσθέσατε καὶ τὴν χρῆσιν καθαριστικῶν ἡλίων καὶ
ἔχετε ἐντελὴ τὴν θεραπείαν.

Ὁ γιατρός σας

✱

ΟΙ ΝΕΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΜΑΣ

Τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἐνεγράφησαν καὶ ἀνάνευσαν τὰς

ἐγγραφὰς τῶν οἱ κάτωθι συνδρομητῶν μας.

Ὀλγα Πολυαριού, Ἐλένη Ἐσταθίου, Ν. Παπαδημητρίου, Θεοδ. Γερ-
γοράκης, Σταματία Δότσιου, Ν. Κουτσή, Π. Φοσκάς, Θ. Κουτσούλας, Γ.
Σκαρβέλης, Ν. Μήλιος, Εὐάγγελ. Γαβρῆλ, Ἰω. Κατῆς, Στέλιος Πολυαριού,
Σ. Γιώργος, Κ. Θεοδοσιάδης, Ἰω. Οικονομίου, Χρ. Παπανικολάου, Ἀλ. Σαρόπου-
λος, Ἀλκ. Κυβέλος, Π. Διογανίδης, Κ. Μαρκελῆς, Δημ. Γκιός, Φ. Πανταζής,
Ἀλ. Μοραίτου, Ἐμ. Βολυνάκης, Γ. Καταφύγιος, Φίλια Χριστοδου-
λάκη, Στέλιος Φαράκος, Ἀλ. Φαράκος, Α. Καλιστακίδης, Κρίνα Μπαζίου,
Μελέτη Κομνηνῶν, Μιχ. Ρουμάνης, Εὐτυχία Μουστακῆ, Γ. Ζέρβας, Μόσχος
Καλογιάνης, C. Procos, Εὐάγγελ. Βογιατζής, Ἡλίας Κούσης, Α. Μαρκελῆς,
Λιον. Παπανικολάου.

✱

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ".

Τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἀπεστάλη εἰς τοὺς κάτωθι συνδρο-
μητὰς ὁ τρίτος τόμος τῆς Βιβλιοθήκης:

Ἄθηναι Λουτροπόλεις, Αἰθῆρ, καὶ Ὑπὸ τὴν εὐρύσκειαν ἐν ἀπαρτί. Στὸ
Λουτρόν ὑπερσχητὴν χαρτοπαίξι, κυρίως τὰ Σαββατικὰ ἡμέρας
ὅπου μεταβιβάσκειν ἐξ Ἀθηνῶν γιὰ τὸ φαιδρὸ «γυνὴ-ἐντὶ» πολλὰς
καὶ πολλὰς Ἀθηναῖας μοναχίας.

Τὸ παρελθὸν Σαββατικὸν ἡμερῶν παρηνόσκοντο στὸ ἐκεῖ
κρυώτερον ξενοδοχεῖον ὁ κ. καὶ ἡ κ. Α. Μεταξῆ, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Δ.
Σινῆν ὁρατοῦντὴν μετὰ μελανόλευκην τουαλέτταν, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Μπα-
σιλ, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Σ. Λορένδου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ἀβέρωφ, ἡ κ. καὶ ἡ κ.
Ἄννης Κρίστην πολὺν χαριτωμένον αἰλουέτταν, ἡ κ. καὶ ἡ κ. Δ. Φορέστην
πάντοτε κομψὰ ντυμένην, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Δ. Γρηγοριάδην, ὁ κ. καὶ ἡ κ.
Δ. Ζωγραφίδην, ἡ κ. Δ. Νοταρὰ πλὴν εὐμορφῆς καὶ ἐξυπνοτάτης, ἡ
Ἄννης Δ. Ἀντωνοπούλου ἕνα ἐμψυχον παστὲλ μετὰ τουαλέτταν ἀπὸ ῥοῦ
καὶ μετὰ μουσελίνα.

Καὶ στὴν Πορταριάν ἡ κίνησις προμηνύεται ζωηροτάτη. Με-
τὰ ἄλλων θὰ παραθερίσουν ἐκεῖ αἱ
οἰκογενεαὶ Τριανταφυλλίδου, Ναούμ,
Τριανταφυλλίδου, Στῆβενς, Ἀποστολίδ-
ου, Σχλημάν, Δ. Μεταξῆ, Ψύχα, Κα-
ποτίνην, Λεονάρδου κτλ.

Ἡ Κηφισιά ὑπὸ ἔποψιν κοσμη-
τικῆς κινήσεως ἐξικολουθεῖ νάτην ἀφο-
ρον σάβαν. Εἰς τὰ κρυώτερα κοσμη-
τικὰ κέντρα βασιλεύει ἡσυχία καὶ γαλή-
νη ὀλίγην νεολαία πατινάρει μόνον.

Ἡ σεληνόφωτος βραδεῖς τοῦ
Φαλήρου εὐρίσκονται εἰς τὸ ζενιθὲ τῆς
κοσμικῆς κινήσεως. Ὅλα τὰ κέντρα
ἔχουν ὑπερβολικὴν ζωηρό

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΙ

Ο ΚΑΡΔΙΝΑΛΙΟΣ ΜΑΖΑΡΙΝΟΣ

Ἡ καταγωγή του.—Ἡ πρόωρος μεγαλοφυΐα του.—Τὸ πάθος γιὰ τὰ χηρτιά.—Τὸ ντεμμεύτο του στὴ διπλωματία.— Ρισελιὲ καὶ Μαζαρίνος.— Ἡ Ἄννα ἡ Αὐστριακὴ.

Ἄν πιστέψει κανεὶς τοὺς ἐχθροὺς του ὁ παπποὺς τοῦ μέλλοντος μεγάλου καρδινάλιου εἴταν ἑυλοχίστης; Ἄλλοι πάλι λένε ὅτι ὁ πατέρας τοῦ Μαζαρίνου πουλοῦσε κομπολόγια, ἄλλοι λένε πὼς εἴταν καπελλάς καὶ ἄλλοι διάφορα ἄλλα. Στὴν πραγματικότητα ὁ Πέτρος, ὁ πατέρας τοῦ Μαζαρίνου, καταγόμενος ἀπὸ τὸ Μαζαρίνο τῆς Σικελίας, εἴταν χαμαριέρης καὶ κατόρθωσε νὰ πάρει σύζυγο τὴν κόρη τοῦ κυρίου του, Ὁρτενσία. Ἀπὸ τὸ γάμο αὐτὸ γεννήθηκε στὴς 14 Ἰουλίου 1602 ὁ Μαζαρίνος, τοῦ ὁποῦ τοῦ μικροῦ ὀνόμα εἴταν Ἰούλιος.

Ἡ μεγαλοφυΐα του φανερώθηκε σχεδὸν ἀπὸ τὴ νηπιακὴ του ἡλικία. Τεσσάρων ἐτῶν μποροῦσε νὰ ἐκπαιδεύει τοὺς ἄλλους τὴς διδασκαλίας πού πλῆγαν καὶ ἀκούγε στὴν ἐκκλησίᾳ ἐξῆ ἐτῶν ἔγραφε ἐξαιρετικὰ λατινικὰ συγγράμματα, ἔμαθε μαθηματικά καὶ φιλοσοφία, πρῶτα πού ἔκανε τοὺς δασκάλους του καὶ τοὺς συντρόφους του νὰ τὸν βλέπουν μὲ μεγάλο θαυμασμό. Οἱ Πατέρες τῆς Ἑταιρίας τοῦ Ἰησοῦ, τῶν ὁποίων ὁ Μαζαρίνος ἀκολουθοῦσε τὰ μαθήματα, προβλέποντας τὸ μέλλον τοῦ παιδιοῦ, προσπάθησαν νὰ τὸν τραβήξουν μὲ τὸ μέρος τους, μὰ οὐτε οἱ τιμωρίες, οὐτε οἱ ὑποσχέσεις δὲν κατόρθωσαν νὰ τὸν συγκαταστήσουν κοντὰ τους. Μόλις τελείωσε τὰ μαθήματά του ὁ Μαζαρίνος ἐγκατέλειψε τὸ Κολέγιον τῶν Ἰησουϊτῶν καὶ τὴν θρησκεία γιὰ νὰ μπεῖ καὶ νὰ δράσῃ στὴν Κοινωνία.

Ὁ Μαζαρίνος ἀπὸ τὴν ἐφηβικὴ τοὐλήκεια ἐνέωθε ἐναυπερβολικὸ πάθος γιὰ τὰ τυχερὰ παιχνίδια καὶ ἀπόκτησε σ' αὐτὰ μάλιστα εἰδικότητα ὥστε ἐκέρχισε σεβαστὰ ποσά, τὰ ὁποία τοῦ ἐπέτρεπαν ν' ἀντεπεξέρχεται στὰ τεράστια ἐξοδα τοῦ καὶ σὺ πλοῦσιο ντυσίμῳ του. Οἱ ἱστοριογράφοι τοῦ ἀναφέρουν ὅτι «φοροῦσε πλοῦσια καὶ πολυτελὴ ρούχα, μὲ διαμαντοποικιλία καὶ χρυσὸν δαχτυλίδια», καὶ ὅτι «μὲ μανίαν ἐφρόντιζε γιὰ τὰ εἶδη τοῦ στολισμοῦ του». Ὅπως σ' ἄλλους τοὺς παίχτες ἡ τύχη τοῦ φάνηκε καὶ μερικὲς φορές ἀσταθής. Διηγοῦνται ὅτι μὴ μὲρα ἔχον ἀνάγκη χρημάτων, εἶχε βάλει ἐνέχυρο σ' ἕνα τοκοφύλο ὅλα του τὰ κοσμήματα καὶ τὰ πιά ὥραια τοῦ ρούχου καὶ δὲν τοῦ εἶχε ἀπομείνει παρὰ μὴ κηλὸς μεταξωτὴ. Μὰ πιεζόμενος ἀπὸ τὴν ἀνάγκη τῶν χρημάτων καὶ ἀπὸ τὴν χασούρα ἀναγκάστηκε νὰ τὴν ἐνεχυρώσῃ καὶ αὐτὴ ἀντὶ ἐλαχίστων χρημάτων. Μ' αὐτὰ ἐπῆγε καὶ ξαναπαίξε καὶ εἶχε τὴν τύχη ὥστε ὅχι μόνον κατόρθωσε νὰ πληρώσῃ τὸ δανειστὴ τοῦ καὶ ν' ἀποσφύρει τὰ ἐνέχυρα, ἀλλὰ καὶ νὰ τοῦ μείνῃ ἕνα σημαντικό ποσό.

Εὐτυχῶς γι' αὐτὸν συνέβη ἕνα γεγονός πού τὸν ἀπέσπασε ἀπὸ τὴν ἐπιβλητικὴν αὐτῆς κλίσεως του. Ὁ Κολόννα, ὁ πρῶν κύριος καὶ ἴδω πεθερὸς τοῦ πατέρα του, ἀποφάσισε νὰ στελεχίῃ τὸ γιὸ τοῦ στὴν αὐλὴ τῆς Ἰσπανίας καὶ ὁ Μαζαρίνος ἐκλήθη νὰ τὸν συνοδεύει. Διέμεινε στὴ Μαδρίτη τρία χρόνια. Ἐκεῖ ἐρωτεύτηκε τὴν κόρη ἐνὸς συμβολαιογράφου καὶ ἀπ' αὐτὴν ἐνὸς ἔτους ἀποφάσισε νὰ τὴν προκάλεσε στὴν Ρώμη. Ἐκεῖ συνέχισε τὴν νομικὴν σπουδὴν τοῦ πού τὴν εἶχε ἀρχίσει στὸ ἰσπανικὸ πανεπιστήμιον τῆς Ἀλκάλα, μὰ ἡ καριέρα τοῦ δικαστικοῦ πολὺ λίγο τὸν τραβοῦσε καὶ ἐπωφελεθῆ τῆς πρῶτης-εὐκαιρίας γιὰ νὰ μπεῖ σ' ἄλλη καριέρα ὅπου μποροῦσε νὰ ἀναπτύξῃ περισσότερη δράση καὶ ἐνεργητικότητα. Κατόρθωσε νὰ μεταβληθῇ σὲ λογαγὸ Μαζαρίνο στὴν ἐκστρατεία τῆς Βαλτελίνας, μὰ ἐκεῖ ἐγένε ἀντιληπτό ὅτι ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς εἶχε περισσότερα διπλωματικά παρά στρατιωτικὰ προσόντα καὶ σὲ λίγο ὁ Μαζαρίνος ἐγκαταλείπει τὸ ἔργο καὶ τὸν μανδύαν γιὰ νὰ περιβληθῇ τὸ ῥάσο ὡς ὑποπρόεδρος τοῦ Πάπα στοῦ Ἀβινιὸν, καὶ ἀργότερα, ὡς ἐκτακτοῦς νομικοῦ αὐτοῦ στοῦ βασιλεῖ τῆς Γαλλίας.

Σὲ λίγο ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος XIII τὸν ἀνακηρύσσει Γάλλον πολιτὴν, εἰς ἀμοιβὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του πρὸς τὴ Γαλλία, καὶ ὁ Μαζαρίνος γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ γι' αὐτὴν τὴν εὐμένεια, κατόρθωσε ἐκ νέου νὰ τοῦ φανεῖ χρήσιμος, συμφιλιώνοντάς τον μὲ τὸ βασιλικὸ ὄκιο τῆς Σαρδίας. Τότε ὁ βασιλεὺς τὸν ὀνόμασε καρδινάλιο καὶ ἰδιογενεὺς τοῦ προσέφερε τὰ διάσημα τοῦ νέου τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Ὁ τότε πανίσχυρος Ρισελιὲ δὲν ἄγχιος νὰ διακρίνῃ σ' αὐτὸ τὸν πολυμήχανον Ἰταλὸ ἀρετὴς ἐνὸς μεγάλου διπλωμάτου καὶ γι' αὐτὸ τὸν ἐποφύρισε νὰ ὑπογράψῃ τὴν Συνθήκη διὰ τῆς ὁποίας ὁ δούξ τοῦ Μπουγιὸν ἀπέδιδε τὸ Σεντάν στὴ Γαλλία. Στὴν ἐπιθανάτιο κλινὴ τοῦ ὁ Ρισελιὲ τοῦ ἐπέδειξε τὸ Λουδοβίκον 13ον ὡς τὸν μόνον ἐνδεχόμενον νὰ τὸν διαδεχθῇ καὶ στὴς 5 Δεκεμβρίου 1642 ὁ βασιλεὺς ὀνόμασε τὸν Μαζαρίνον πρωθυπουργὸν τοῦ.

Ὁ Μαζαρίνος τότε ἐγκατεστάθη στὸ Μέγαρο τοῦ Κλέβ, μὰ δὲν ἔμενε πολὺ ἐκεῖ γιὰτὶ σ' ἐννιά μῆνες ἡ μυστικὴ ἀστυνομία του

τὸν ἐπληροφόρησε γιὰ μὴ συνωμοσίαν στρεφόμενη ἐναντίον του. Ἐπειδὴ δὲν εἴταν ἀσφαλὴς ἐκεῖ ἐγκατεστάθῃ σ' ἕνα διαμέρισμα τοῦ Παλαί — Καρτινιὰ, πού τὸν ἀσφάλιζε ἀπὸ κάθε ἀπειλή καὶ τὸ σπουδαιότερον, συνεχόταν μὲ τὸ διαμέρισμα τῆς βασιλείας, πρῶτα πού θὰ ὑποβοηθοῦσε πολὺ τὴν μέλλουσαν ἐξουσίαν του.

Ἐδῶ τίθεται ἕνα ἐρώτημα: ποῖα ἀρχὴς εἴταν ἡ φύσις τῶν σχέσεων τῆς βασιλείας καὶ τῆς Αὐστριακῆς καὶ τοῦ Μαζαρίνου; Ὑπῆρχε μεταξὺ τους ἄλλως μὴ σχέσις, λόγω τῶν διαρκῶν κρατικῶν ὑποθέσεων; ἢ καὶ ἡ καρδιά ἐπαίξε τὸ μέρος τῆς Δεσμῶς ἰσχυροῦς, ὅπως οἱ δεσμοὶ ἐνὸς μυστικοῦ γάμου τοῖς εἴταν συνενώσαι; Ὁ Μισελὲ βεβαιώνει πὼς ἡ Ἄννα ἡ Αὐστριακὴ εἶταν τρομερὰ φλογερὴ γυναίκα. Ἰδού τί γράφει: «Διὰ τίνος αἵματος εἶχε καταστήσει ὑποχρεωτικὸν ὁ Μαζαρίνος; Φιληδονία καὶ ἀρσενικὴ ὅπως εἴταν, ἡ ἰδιοσυγκρασίᾳ τῆς τὴν ἐφερομένης αὐτὴν τὸν πορτογαλικοῦ πού τῆς χρειαζόταν. Τὸ λέει ἡ ἴδια καθαρά σ' ἕνα γράμμα τῆς...» Καὶ παρακάτω ὁ Μισελὲ δὲ φοβᾶται καὶ γράφει ὅτι ἡ Ἄννα ἡ Αὐστριακὴ καὶ ἐνός ἔτος ὡς ὁ σύζυγος τῆς καὶ κατὰ τὴν διάστημα τῆς χηρείας τῆς εἶχε περάσει τὰ ὅσα τὸν σέξουον τῶν ἐπιτροπικῶν σὲ μὴ βασιλίσσα καὶ μὴ γυναίκα μὲ διαφόρους ἁδούς. Ὅσο γιὰ τὸν Μαζαρίνον, αὐτὸς εἶχε ὅλα τὰ προσόντα γιὰ τὴν κατικτῆσιν. Εἴταν ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, ὁποιος, ἐλθόντας μὲ πνεῦμα ἀπεράντου ἐκτάσεως, λεπτὸς, πολυμήχανος. Πᾶς μὴν τυλιχθεὶ στὰ δίχτυα τοῦ αὐτοῦ ἡ φλογερὴ βασιλίσσα πού εἶχε περάσει καὶ τὰ σαράντα. Ἐκ διαφόρων ἐπιστολῶν τῆς ἐποχῆς καὶ κειμένων δὲ μένει καμμία ἀμφιβολία περὶ τῶν σχέσεων αὐτῶν. Ὁ ἐπιστολὴς τῆς βασιλίσσης πρὸς τὸν Μαζαρίνον καὶ τὰν ἀπαλὴν ὑπάρχον ἐκφράσεις τρυφερότητας καὶ ἀγάπης πρὸς τὸν Μαζαρίνον, πολλὰς φορές σὲ κάθε γράμμα, ἐν μυστηριώδεις σημειῶν τὸ ὅποιον ἐπέτρεπε στοὺς δύο ἐρωτευμένους ν' ἀνταλλάσσον ἐκ κρυφῆς σκέψεις τῶν χωρὶς τοῦ φόβου ἀποκαλυφθῶν.

Ὁ, τι καὶ ἂν συνέβαινε μεταξὺ τους, εἰς τὰ παρόμοια παραδείγματα ὑπάρχον στὴν ἱστορίαν μὴς τύχης τόσο τεραστίου ὅσο τοῦ Μαζαρίνου, τοῦ ὁποῦ αὐτοῦ ρεαλιστοῦ.

Ἐνὰς λίβελλος τῆς ἐποχῆς ἀντανακλᾷ εἰς λίγες γραμμὰς τὰς ἀπόψεις τῆς κατ' ἐξοχὴν ἡμετέρας. Ἰδού: «Ποῖος θὰ πίστευε ποτὶ εἶνε ἄσχημος ἔξω, βγαλμένος ἀπὸ τὰ κατὰ φύσιν στρώματα τοῦ ὅχλου, πού δὲν εἶνε καὶ τὸ ἴδιον, θὰ καβαλλοῦσε μέσα σ' ἕνα χρόνον ἐκείνῳ στοὺς ὅμους τοῦ βασιλεῖ τῆς Γαλλίας; θὰ διέταξε τοὺς πρίγκιπες, θὰ τοὺς φώναζε καὶ θὰ τοὺς καταδίκαιε; ποῖος θὰ κατατόναι ὅτι αὐτὸς θὰ ἐστὶν ἐνὸς τοῦ Πάπα ἕνα παλάτι πού νὰ νεροπαίξῃ τὸ ἴδιον τὸ βασιλικὸ παλάτι;»

Ὅτι ἀπομένει σημεῖον στὸ Παρίσι διὰ τὸν Παλαί—Ρουαγιὰ, ἡ Ἑδρὴν Βιβλιοθήκη καὶ τὰ ἐξαρτήματά της, ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Μαζαρίνου, δὲν μποροῦν νὰ δώσουν παρὰ μὴ ἐλάχιστη ἰδέαν γιὰ τὰ μέγαρα πού εἶχε ἀποδομήσει ὁ Μαζαρίνος. Μὰ προπάντων, ὁ ἐσωτερικὸς διάκοσμος, ὁ πλοῦτος, ἡ πολυτέλεια εἶν' ἐκεῖνα πού φανέρονται καὶ καλλιτεχνικοῦ τοῦ καρδινάλιου.

Μὴ γαλαρία τεράστια εἶχε διατεθῇ γιὰ μὴ ἀφάνταστη βιβλιοθήκη σαράντα χιλιάδων τόμων, μὰ ἐκεῖνο πού εἴταν πρῶτον γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνὴν εἶνε ὅτι ἡ βιβλιοθήκη αὐτὴ εἴταν ἀνοικτὴ σὺν τοῖς κοινῶν. «Θὰ εἶνε ἀνοικτὴ γιὰ ὅλον τὸν κόσμον, γράφει ὁ βιβλιογράφος τοῦ καρδινάλιου, ὁ ἱατρὸς Νοντὲ, χωρὶς νὰ ἐξαιρέται κανεὶς, ἀπὸ τὴν ὁκτώ τὸ πρωὶ ὡς τὴν πέντε τὸ βράδυ. Θὰ ὑπάρχουν καρέκλες γιὰ κεινοὺς πού δὲν θέλουν παρὰ νὰ διαβάζουν καὶ μὴ λάνη καὶ χαρτὶ γιὰ κεινοὺς πού θὰ θέλουν νὰ γράφουν. Ὁ βιβλιογράφος μὲ τὸ προσωπικὸν θὰ εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ δίδῃ ἐν τῇ σπουδαιότητι τοῦ βιβλίου καὶ ἂν ἐξηγήσῃ, ὁποῖονδήποτε γινώσκας ἡ ἐπιστήμη καὶ νὰ τὸ ξαναπαίρνουν καὶ νὰ τὸ βάζουν ἐν θέσει τοῦ, γιὰ νὰ τὸ δώσουν σ' ἄλλους.»

Ἐκρίναν διαφοροποιῶν τὸν καρδινάλιον τοῦ ὁποῦ ἐπὶ ἐξουσίας ἐδῶ ἕνα σύντομο σκίτσο, μὰ ἐκεῖνο τὸ ὅποιο δὲν μποροῦν ν' ἀποσκηπτοῦν κανεὶς εἶνε ὅτι αὐτὸς ὁ πρωθυπουργὸς, ὁ ἰατρὸς καὶ ὁ δάσκαλος, αὐτὸς ὁ πολυμήχανος διπλωμάτης, πρὶν πεθάνει ἐδημιούργησε ἕνα μεγάλο βασιλεῖ τῆς Γαλλίας, τὸ Λουδοβίκον τὸ XIV, καὶ ἐν αἰῶνα δόξης καὶ αἰγλῆς γι' αὐτὴν ὁ ὁποῖος ἐκπονησάμενος χρυσοῦς.

Εἰς τὸ Γραφεῖον μας πωλοῦνται πρὸς δρ. 5 ἑκατὸν ἀντίτυπα τοῦ «Μπουκέτου», τὸ ὁποῖον εἶχε ἐκτυπώθῃ.

Ο Μαζαρίνος

(Ἐκ καλῆς λιθογραφίας)

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΣ ΚΟΜΗΣΣΑ ΠΟΤΟΚΚΑ

Ἡ τραγικὴ τῶν νεαρῶν Ἑλληνίδων τῶν τριῶν φοβερῶν αἰώνων τῆς Τουρκοκρατίας, πού ἐπωλοῦντο ὡς σκλάβαι εἰς τὰ παζάρια τῆς Κωνσταντινῆς κατὰ τὸ πλεῖστον, ἀλλὰ καὶ τῆς Σμύρνης καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας διὰ τὴν ἰδὴ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν χαρμενῶν, εἶχε καὶ τὰ ὀλίγα τῆς ἀγαθῆς ἀπόρροιας. Κόραι πού εἶχαν ἀντιμεταπίσει τὸ ἀληπρότερον μοῖρα ἀπὸ ὅσα ἐγνώρισεν ἡ γυναίκα εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ἐκτίθηται γυναι εἰς τὰ πεζούλια τῆς ἀγορᾶς ἀπὸ ἑξαιρέτως ἀνδραποδεύμενους καὶ ν' ἀκούουν νὰ ἐκθειάζονται ἀπόστολοι ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν τῶν μέλη τῶν πλουσίων καὶ ἱσχυρῶν ἀγοραστῶν καὶ νὰ ὑφίστανται ψαγούλεματα καὶ ἀντικατ' ἐκτιμήσεις τῆς σαρκὸς τῶν, κόραι τραγικαὶ πού ἐπερίμεναν νὰ φθάσουν ἀπὸ τὸ κακὸν εἰς τὸ χειρότερον, εἶχαν καμμίαν φορὰ ἀσπασίαν τύχη. Ἐγίνοντο γυναῖκες-πασαῶν, ἀρχόντων τῆς ἀνατολῆς, ἀλλὰ καὶ Εὐρωπαίων εὐγενῶν πού ἐφθάναν μέχρι τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν ἀπὸ δυνάτην τῆς βάρβαρον ἀλλὰ μυστηριώδη ἀκόμη διὰ τὴν λαοὺς τῆς δύσεως καὶ ἡδονοχαρὴ ἀνατολῆν. Πλήθος ἱταλῶν χρυσόμαζων τῆς περιόδου αὐτῆς ἀναφέρουν μαρκησίους καὶ κομήσας τῶν ἱταλικῶν καὶ τῶν προβηγκιανῶν πρὶν γυναικῶν καὶ κομητῶν πού εἶχαν ἑλληνικὴν τὴν καταγωγήν, προερχόμενοι ἀπὸ τὸ ἀνδραποδεύμενον αὐτὸ καὶ πού κατόρθωσαν χάρις εἰς ἕνα ἔρωτα πού ἐνέπνευσαν εἰς τὸν κύριόν των ἡ εἰς τὴν ἐπιβλητὴν τοῦ σώματος των καὶ τῆς καλλονῆς των νὰ γίνωνται σύζυγοι ἐκείνων πού τὰς εἶχαν ἀγοράσει. Καὶ δὲν ἔλειπον μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἐκεῖνα πού ἀπασχόλησαν τὴν ἱστορίαν. Ἐγράψαμεν ἡδὴ διὰ τὴν Σουλτάναν Ἐλένα, σκλάβαν ἑλληνίδα πού ἐφθασε τὸν κοινὸν εἰς τὸν θρόνον τοῦ Σελῆμ τοῦ καὶ διὰ τὴν δεσποινίδα Ἰλισὲ πού κατέδρασε τὴν παρισινήν ἀριστοκρασίαν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 18ου αἰῶνος καὶ ἡ ἴδια δὲν ἔγινε εὐνοουμένη τοῦ δούκους τῆς Ὁρλεάν τοῦ ἀντιβασιλευόντος τότε μόνον διότι δὲν τὸ ἠθέλε.

Πενήντα χρόνια ἀργότερα μὴ ἄλλη ἑλληνὶς ἐπαίξε ζωερὸν ρόλον εἰς τὴν αὐτὴν τῆς Αἰκατερίνης τῆς 2ας εἰς τὴν Πετρούπολιν καὶ ἐξέπληττε τὸ Παρίσι τῶν ἐντὶθεν ῥόντων τῆς Μαρίας Ἀντουανέτας μὲ τὴν καλλονὴν τῆς καὶ τὸ πνεῦμα τῆς. Ἡ κόμισσα Σοφία Ποτόκκα, πού προσαναμύεται παντὸς ὅπου ἔχουν γράψῃ δι' αὐτὴν ἡ ὥραια Φαναριώτισσα.

Ἐνε ἐξηκριβωμένον ὅτι ἐγεννήθη τὸ 1761 εἰς τὰ περίχωρα τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Μένει ἀγνωστον, κατόπιν ποίου γενοῦτος τὴν ἐπῆραν σκλάβαν εἰς πολὺ μικρὸν ἡλικίαν καὶ τὴν ἐφεραν μεταξὺ πολλοῦ ἄλλου ἡμπορεύματος ἀνδραποδιστῶν ὑπάρχον εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ παζάρια τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Θὰ ἦτο ἐξάφαντος πολὺ μικρὴ ἀκόμη διότι ἐπωλεῖτο πολὺ φθηνά. Ὁλίγα πιάστρα. Τὴν πρῶτα ἀκόμη διότι ἐπωλεῖτο πολὺ φθηνά. Ἡ κόμισσα Ποτόκκα, πού θὰ κατόρθωνε νὰ διώξῃ τοὺς Τούρκους ἀπὸ τὴν Εὐρώπην καὶ νὰ βασιλεύσῃ εἰς τὸ Βυζάντιον. Ἐκείνη ἡ ῥωσικὴ παρὰδότης εἰς τὴν ὁποίαν ἀφελείται ἡ φιλοξενία πού εὐρίσκει ἐντός τῆς Ρωσίας ἡ Φιλίππ' Ἑταιρεία καὶ ἡ καλλιέργεια τῆς ἰδέας τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας ἀπὸ τοῦ Κατοδιστῆ πρὸς τὸν ἑλλητικὸν αὐτοκράτορα Ἀλέξανδρον.

Τῶν συνειληφῶν τῆς Αἰκατερίνης καὶ τῆς κομήσσης Ποτόκκα διεσπῆθη θαυμαστὸν δοκοῦμεντο χάρις εἰς τὴν κατακοπὴν πού ἐνέργει εἰς τὰ ῥωσικὰ ἀνέκδοτα διὰ λογαριασμὸν τῆς ἀγγλικῆς διπλωματίας ὁ ἀδελαντοπώλης τῆς αὐλῆς Ἑρρίκος Ζαφουλὼν Κίτς, πληρωνόμενος ἀκριβὰτα πρὸς τοῦτο. Εἰς μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἀγγλὸν πρέσβη τῶν Ἀνδρῶν καὶ προφωτισμένην διὰ τὸν Οὐάλλιαμ Πίττ παραδίδεται εἰς διάλογον ὁλόκληρον μυστικὴν συνομιλίαν διαμεφθετοῦσαν μεταξὺ τῶν δύο γυναικῶν εἰς τὸ μπουνοῦμα τῆς αὐτοκρατορίας. Ὁ Κίτς εὐρίσκει εἰς τὴν παραπληρώσαν μικρὸν σαλόνι, ὅπου τὸν εἰσάγαγον διὰ νὰ ἀναμνην νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν αὐτοκράτειραν, καὶ ὅπου ἔμενε χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθῶν αἱ δύο γυναῖκες. Μιλοῦσαν διὰ τὴν ῥωσικὴν πολιτικὴν. Ἡ Αἰκατερίνη ἐσέδετο εἰς τὴν φιλίαν τῆς ἀπὸ τοῦ 1772 γενομένη καὶ τὰ σχέδια τῆς διὰ τὸ μέλλον. Εἶχε κατορθώσει ν' ἀποπλάκωνε τοὺς εὐρωπαίους διπλωμάτας. Ἐνὸς ἡ Γαλλία, ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γερμανία ἡ καταμερίζουσα τὴν δύναμιν τῆς μεταξὺ τῆς Ρωσίας καὶ τῆς Βενετίας πού εἶταν νὰ καταστῇ πρωτεύουσα τῆς γεωμετρικῆς αὐτοκρατορίας καὶ ν' ἀπορροφήσῃ τὸν γεωμετρικὸν βόρον, εἶχαν τὰς ἀντιθέσεις των καὶ εἶχαν ὡς μοναδικὸν ἐχθρὸν τὴν Πολωνίαν, ἡ Αἰκατερίνη προσπαθοῦσα τὰ σχέδια τῆς διὰ τὴν Ἀνατολήν. Τοῖς ἀπαιτοῦται μὲ τὴν διαφοράν τῆς διανομῆς τῆς Πολωνίας διὰ τὴν ὁδομικὴν ἀράδας εἰς τὸν Τσεσμέν. Ἡ συμμετοχὴ τῆς Πολωνίας εἰς τὴν ἐκστρατείαν ἐκείνην ἡ ὁποία εἶχε

Ἡ Κόμισσα Ποτόκκα, ἡ ὥραια Φαναριώτισσα

ὡς σχέδιον τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Πελοποννήσου καὶ τῶν νήσων τοῦ Ἰονίου καὶ τοῦ Αἰγαίου καὶ τὴν δημιουργίαν Ἑλληνικοῦ κράτους, ἀλλὰ πάντοτε προεκτετοῦτο Ρωσσοῦ οὐ πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς Ἑλληνίδος συζύγου τοῦ.

Ἡ κόμισσα Ποτόκκα εἶνε ἡδὴ ἡ ὥραια τῶν μεγάρων τῶν εὐγενῶν τῆς Πετρούπολεως. Εἰς τὰς «Ἀναμνήσεις» τῆς κομήσσης Γκολβίν πού ἀποτελοῦν πηγὴν πολὺτιμον διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀριστοκρατικοῦ κόσμου τῶν τελευταίων χρόνων τῆς Αἰκατερίνης καὶ τῆς ῥωσικῆς αὐλῆς, εὐρίσκειμεν τὴν κόμισσα Ποτόκκα φιλὴν τῆς πριγκηπίσσης Δολγορούκη τῆς περιφώμου ἐρωμένης τοῦ πρίγκιπος Ποτίμκιν. Ἀλλὰ λίγο ἀργότερα ἡ Ποτόκκα γίνεται πλέον τὸ πλέον ἀγαπητὸν πρόσωπον τῆς αὐλῆς. Εἶνε ἡ προσωπικὴ φίλη τῆς αὐτοκρατορίας, πού δὲν ἔχει μυστικὰ δι' αὐτήν, πού τῆς ἐμπιστεύεται ὅλα. Εἶνε κυρία μὲ ὅλα τὰ χαρίσματα τῆς διακεκριμένης ἀριστοκρατίας τῆς ἐποχῆς. Δὲν εἶνε μόνον ὥραια καὶ κομψή. Τὸ πνεῦμά της εἶνε χαριτωμένον, καὶ ἡ μόρφωσίς της ἀέριαντος. Εἶνε ἡ λεία τῆς Πετρούπολεως. Ὁ ἱταλὸς ζωγράφος Λάμπι, πού ἔκαμε σειρὰν μεγαλοπρεπῶν πορτραῖτων τῆς Αἰκατερίνης τῆς Μεγάλης, ζωγράφισε καὶ τὴν κόμισσα Ποτόκκα. Ἡ εἰκὼν πού δημοσιεύομεν εἶνε αὐτὸ τὸ πορτραῖτο τὸ γνωστὸν μεταξὺ σουλτανῶν ἔργων τέχνης μὲ τὸν τίτλον «Ἡ ὥραια Φαναριώτισσα». Τὸ πορτραῖτο τῆς Αἰκατερίνης εἶνε εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πινακοθήκην τῆς κομήσσης Σουβωλῶφ εἰς τὴν Πετρούπολιν καὶ ἐδημοσιεύθη κατὰ πρότον εἰς τὴν «Γκαζετ ντε μὴς-ἀρ» τοῦ 1905 μὲ καλλιτεχνικὴν ἀνταπόκρισιν ἀπὸ τὴν Πετρούπολιν.

Ἡ κόμισσα Ποτόκκα δὲν λείπει ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα τῆς Αἰκατερίνης. Εἶνε ἡ σύντροφος τῶν εὐχαρίστων ὥρων τοῦ Ἐρμιάδα ὅπου ἡ γηραιά αὐτοκράτειρα ἐξακολουθοῦσε τοὺς ἐρωτᾶς τῆς. Ἡ κόμισσα καὶ ἡ Αἰκατερίνη μιλοῦν γιὰ ὅλα τὰ πράγματα. Διὰ τὴν πολιτικὴν, διὰ τὴν ἱστορίαν, διὰ τὴν φιλοσοφίαν, τὸν ἔρωτα, διὰ τὰ σκάνδαλα τῆς ῥωσικῆς ἀριστοκρατίας καὶ τῶν αὐλῶν τῆς Εὐρώπης. Ὑπάρχουν ὅλα αἱ ἐνδείξεις διὰ νὰ πιστεύωμεν ὅτι τὸ θερμὸν φιλελληνικὸν πνεῦμα πού κατηύθυνε τὴν πολιτικὴν τῆς Αἰκατερίνης ὠφέλιτο εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἑλληνίδος ἐκείνης. Ἡ δαμονία γυναίκα πού ἔκαμε τὸν ἄνδρα τῆς τὸν ἀδιαφοροῦντα διὰ τὰς τύχας τῆς ἰδίας τοῦ πατρίδος, νὰ πολεμήσῃ εἰς τὸν Τσεσμέν ἡττὰ ὑποβλητικῇ φωνῇ διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς πληθύνον τῆς μεγαλοπρόγματος αὐτοκρατορίας. Εἶνε ἱστορικὸς βεβαιωμένον ὅτι ὅταν ὁ Ἀλέξης Ὁρλεάν μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς πρώτης ἐκστρατείας ἐπρότεινε καὶ δευτέραν εἰς τὰς ἑλληνικὰς νήσους εὐρίσκει τὴν Αἰκατερίνην μὲ σχέδιον ἡδὴ ἑτοιμον. Ἡ θελε νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν δημιουργίαν μιᾶς ἑλληνικῆς πολιτείας ἀνεξαρτητοῦ, ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον, μέρος τῆς Σαλαμῆς καὶ τὰς νήσους, ὅλα πολιτεία διατελομένης ὑπὸ τὴν ἀμεσον προστασίαν τῆς Ρωσίας. Αὐτὰ μέθοι τῆς ἡμέρας πού θὰ κατόρθωνε νὰ διώξῃ τοὺς Τούρκους ἀπὸ τὴν Εὐρώπην καὶ νὰ βασιλεύσῃ εἰς τὸ Βυζάντιον. Ἐκείνη ἡ ῥωσικὴ παρὰδότης εἰς τὴν ὁποίαν ἀφελείται ἡ φιλοξενία πού εὐρίσκει ἐντός τῆς Ρωσίας ἡ Φιλίππ' Ἑταιρεία καὶ ἡ καλλιέργεια τῆς ἰδέας τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας ἀπὸ τοῦ Κατοδιστῆ πρὸς τὸν ἑλλητικὸν αὐτοκράτορα Ἀλέξανδρον.

Τῶν συνειληφῶν τῆς Αἰκατερίνης καὶ τῆς κομήσσης Ποτόκκα διεσπῆθη θαυμαστὸν δοκοῦμεντο χάρις εἰς τὴν κατακοπὴν πού ἐνέργει εἰς τὰ ῥωσικὰ ἀνέκδοτα διὰ λογαριασμὸν τῆς ἀγγλικῆς διπλωματίας ὁ ἀδελαντοπώλης τῆς αὐλῆς Ἑρρίκος Ζαφουλὼν Κίτς, πληρωνόμενος ἀκριβὰτα

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΜΗ ΦΥΓΗΣ

Έκ του Ρωσικού

Μη φεύγης από το χωριό,
Μικρό μου περισσότερι,
Μείνε να ζήσουμε τα δυό
Σε' αγαπημένα μέρη,
Έδω που μεγαλώσαμε
Αγάπη μου κ' οι δυό,
Έδω και ως γεράσουμε,
Στο ίδιο το χωριό,
Στο ίδιο το χωριό.

Έκει που τρέχεις χαρωπά,
Τρελλούτοικη μικρή μου,
Αν θαύρης μια νύ' αγαπά
Καρδιά σαν την δική μου.
Έδω π' αγαπηθήκαμε,
Αγάπη μου κ' οι δυό,
Έδω και ως πεθάνουμε
Στο ίδιο το χωριό,
Στο ίδιο το χωριό.

Μετάφρ. Θ. Βελλανίτη

ΠΛΑΝΕΜΑ

[Του Ρολλινζ]

Θαρούντας πώς την λάτρευα, οά σκλάβος, χαρωπή
Ξεγύθηκα, δτι εστόλιζε το άφροσύλιστό της σώμα.
Και, σαν ήλιοβασιλευμα, κοκκίνισε ή νεροτή
της γαλατίας οάρας της το συννεφένιο χρώμα.

Κ' έκει που λές μ' εξώριζε το χέρι της άκόμα
κι' έβούρλωνε τα μάτια της βαθειού καθμού αιώπη,
ή Αλήθεια ακράτητη άνθισε στο ροδίνο της στόμα
και την κρυφή λαχτάρα της την έσπρωχνε να πη...

Μά το κορμί μου μέσα μου, ήποκριτής με κρίσι,
την έγελοσε με όλη του την τέχνη. "Αχ! την φτωχή,
Γιατί, παλκής αγάπης μου λογιζοντας μεθύσι,
σαν Φαρισαίος άπιστος πού λεί μιά προσεχή,

κάποιο όνομα νηδύριζα παλιό μου άγάλη-άγάλη,
και μέσ' την άσπορη γύμνα της άγκάλιας μιάν άλλη.

Μετάφρ. Μιχ. Αργυροπούλου

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ

[Του Β. Ούγκο]

"Ερχομαι στην πεταλούδα το λουλούδι λυπημένο :

"Ετσι μί με παρατάς :

"Αχ! Τι άλλοιούτικα πού ή μοίρα μάς έγένησε-έγώ μένω
και άλλω, πέρα έού πετάς !

Κι' όμως μακριά κι' άν φεύγης, αγαπιόμαστε όλο άκόμα,
σαν καρδιάς μικρό παιδί :

Και ταιριάζουμε τα δυό μας κι' έίμαστε όμοια στο χρώμα,
σαν λουλούδια και τα δυό.

Μά τι κρίμα! Έού ηγνάνεις στα ψηλά και έγώ θα σβήσω
έδω μέσα στα κλάδια !

"Αχ! πώς ήθελ' αυτός πάλιν συντροφιά νά σου χάρισω,
την γλυκειά μου μυροδιά...

Μά έού δέν άκοις, όίμενα, κι' όλο φεύγεις. Σε φωνάζω
Κι' έτοι ό ίσκιος σου περνά,

Κι' όλομόναχ' άπομένο και τον ίσκιό μου κυττάζω
πού στα πόδια μου γυρνά.

"Ερχομαι και πάλι : άγάπη δέν σέ φθάνει μιά και μόνο
σ' έρωτεύεται όλη ή γή :

Και γι' αυτό με βρίσκει πάντα μέσ' στα δάκρυα άπ' τον πόνο
βουτηγμένο κάθε αήνη.

"Ω ! γλυκειά βασίλισσά μου, γιά νά ζήσωμ' όλοένα
μέσ' σ' άγάπη και χαρά,
κάνε ρίζες σαν και μένα, είτε δός μου σαν και όένα
γρογοκίνητα φτερά.

Μετάφρ. Μιχ. Αργυροπούλου

εξησφάλιζε κατά την κρίσιν της την επιτυχίαν του σχεδίου της, πού
ήτο ετο προηγουμένως, το μεγαλύτερον, το περισσότερον ενδοξον.
Νά διώξη τους Όθωμανούς από την Εύρώπην και νά βασιλεύσῃ
μیان ήμεραν εις την Κωνσταντινούπολιν.

Ο άδικονότης έβραίος επροσάθητε νά συγκεντρώσῃ εις την
μνήμην του όσον το δυνατόν περισσότερα και άκριβέστερα. Έπειτα
ή Αικατερίνη ήρχισε νά ήμιλῃ εις την Ποτόκκα διά τὰ γεγονότα εις
τά όποια ήφειλε την άνάγκησιν της εις τον θρόνον. Ωμίλησε διά
την τακτικήν της κατά την έκλογήν των εραστών της, τακτικήν
κατά την όποιαν δέν λησμονούσε την πολιτικήν, άνέφερε σκάνδαλα,
έκαμεν εις την νεαράν κόμισαν πού παρεπονείτο διά τὰς άπιστίας
του άνδρός της ένα ακαδημαϊκόν μάθημα έρωτος, ήμίλησε διά τον Βολ-
ταίρον και διά τον Άλαμπέρ πού τον έλεγαν «Σεμίραμιν του
Βορρά».

Χάρις εις το σύστημα της άγγλικής κατασκοπείας διεσώθησαν
επτά επιστολαί, όπου ή Αικατερίνη περιγράφεται κατά τρόπον θαυ-
μαστόν και παρέχονται πολύτιμοι πληροφοροί διά τὸ περιβάλλον-
τες όπου ή όραία Φαναριώτικα κόμισσα Σοφία Ποτόκκα ήπηρεζε ή
περισσότερον ενδιαφέρουσα φυσιογνωμία της αύτης των τελευταίων
χρόνων της μεγάλης Τσαρίνας.

Δ. Α. Κόκκινος

ΣΤΗΛΗ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΚΥΡΙΟΥΣ

ΠΩΣ ΘΑ ΒΡΗΤΕ ΚΑΛΗΝ ΣΥΖΥΓΟΝ

Η γυνίκα στο θέατρο. Η γυναίκα στο σπίτι. Η κόρη και η
φιλένδες της. Η γυναίκα πρὸ της δυστυχίας. Η κόρη
πρὸ του πικρού της. Η γυνίκα την ώρα της έπισκέ-
φης. Ποιὶ νά νυμφεύεις και ποιὶ όχι...

Τὸ ζήτημα τοῦ πῶς πρέπει νά εἶναι ἡ γυναίκα τὴν ὁποίαν θὰ
θελήσῃ ὁ ἄνδρας νά διαλέξῃ γιὰ σύντροφο τοῦ βίου του, ἀπασχολεῖ
όλους ὅσους δὲν ἐγνώρισαν τὴν ἐξέλιξη τῶν βελῶν τῆς Ἀφροδίτης
καὶ οἱ ὁποῖοι ἐννοοῦν νά εἰδῶν τὴν μέλλουσα σύζυγόν των ἀπὸ
ἐπιμελῶς μελετήσουν τὸν χαρακτῆρα δεκάδων καὶ ἑκατοντάδων γυ-
ναϊκῶν τίς ὁποῖες θὰ γνωρίσουν. Τὸ πρόβλημα εἶναι πολὺπλοκόν,
βέβαια, διότι τίποτε δὲν εἶναι πρὸς τὸ δύσκολον, ἀπὸ τὴν διάγνωση τοῦ
γυναικεῖου χαρακτῆρος. Πολλοὶ ἐν τούτοις πού ἔχουν ἐπιδοθῇ στὴν
γυναικεῖαν ψυχολογίαν, ἀπεπειράθησαν νά δώσουν τὸ κλειδί τοῦ
μυστηρίου τῆς γυναικός. Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι καὶ ὁ πρῶτος
ἀποθανὼν Γάλλος σατυρικός Μὰς Ὁρέλ, ὁ ὁποῖος σ' ἓνα μικρὸ το-
μίδιον πού ἐτυπώθηκε μετὰ τὸν θάνατόν του στὸ Παρίσι παρέχει
ὅπο χιουμοριστικὸν τύπον τὰς ἐξῆς ἀπαντήσεις εἰς τὸ μέγα ἐρωτη-
ματικὸν τῆς ἐκλογῆς μᾶς καλῆς συζύγου :

— «Νυμφεύσου» λέγει ὁ ἐξυπνότατος αὐτὸς συγγραφεύς, γυναι-
κα πρὸς τὴν ἀπὸ σένα. Μὴ νυμφευθεῖς γυναίκα πού δὲν μπορεί νά
γελάσῃ μετὰ τὴν καρδιά της. Ὁ χαρακτῆρ κάθε ἀνθρώπου μαθαί-
νται ἀπὸ τὸν τρόπο πού γελά. Μὴ παντρευθεῖς γυναίκα πού γελά βε-
βαιωμένα. Νυμφεύσου γυναίκα ἡ ὁποία μπορεί νά ἐκτιμῇ μιά
ἀστείεττα καὶ ἡ ὁποία βλέπει ὅλα τὰ πράγματα ἀπ' τὴν καλὴ γωνί-
αν.

«Μὴ πάρῃς γυναίκα, ἡ ὁποία κατακρίνει τὰ πάντα καὶ κοροί-
δεύει τίς φίλες της, μὴ γυροῖς τὴν πλάτη. Νυμφεύσου γυναίκα
ἡ ὁποία ἐνέρισκε πάντα λέξεις γιὰ νά ὑπερασπισθῇ ἐκείνους τίς
ὁποῖους κατηγοροῦν μπροστὰ της. Νυμφεύσου μιά φιλόσοφο!.

«Ἄν ὀδηγήσῃς στὸ θέατρο τὴν μνηστῆρά σου, ὅταν δῇς πὺς
εἶναι τὰς θέσεις ἐκ τῶν προτέρων, νυμφεύσου αὐτήν, ὅταν δῇς πὺς
τὸ λάθος σου αὐτὸ δὲν τὴν θυμύνει καὶ δέχεται νά πῇ νά καθίῃ
καὶ στὴ γκαλερί μαζί σου. Ἡ νέα πού θὰ φερθῇ ἐστὶ, ἀσφαλῶς
εἶναι καλὴ καὶ ἀγαθὴ.

«Ὅταν ἀπαντήσῃς στὸ δρόμο σου ἐπαίτη καὶ θελήσῃς νά τοῦ
δώσῃς ἐλεημοσύνην, μὴ νυμφευθῇς τὴν γυναίκα πού θὰ πῇ αὐτὴ τὴ
στιγμὴ γιὰ τὸν ζήτοια :

— ἴσως εἶναι κανένας ἀπατεων, ὁ ὁποῖος πίνει διὰ τοῦ δι-
νοῦμε στὴς ταβέρνες.

«Ἄν τὴν παρατήρησῃς αὐτὴ τὴν κόμης σου καὶ ἡ γυναίκα πού
θὰ σέ συνοδεύει ἀπάντησῃ :

— Δὲν περὶαίξῃς νά ἴδῃς πῶς εἶναι στὴς ταβέρνες, ὁ δυστυχισμένος.
Κάνει σήμερα τόσο κρύο καὶ ἓνα ποτήρι κρασί θὰ τὸν ὠφελήσῃ!

«Τὴν γυναίκα πού θὰ σοῦ τὸ πῇ αὐτὸ νυμφεύσου τὴν.
«Προσάθητε νά μάθῃς γιὰ μιά γυναίκα πού ἐνδιαφέρεται γιὰ
διαθέσεις ἔχει ὅταν ἐκπνέει. Ἄν ἐκπνέει μετὰ τὸ γέλιο στὰ χεῖρά
νυμφεύσου αὐτήν. Ἄν ὁμως κατασοφίαις καὶ δυστροπεί μὴ τὴν
νυμφευθῇς ! Ἡ δοκιμὴ εἶναι ἀλάνθαστος.

«Μὴ νυμφευθῇς γυναίκα, ἡ ὁποία ἔχει τοὺς τρόπους τοῦ καλοῦ,
λεγομένου κόσμου. Ἡ κόρη πού φυλάει τὸ μυστήριόν της γιὰ τοὺς
ξένους ἐνθ' εἶναι γυναικάρια στὸ σπίτι της, γιὰ τοὺς δικούς της δὲν
εἶναι πλασμένη γιὰ τὸν συζυγικὸν βίον. Ἄν μνηστευθῇς μιά τέτοια
κόρη, θὰ σέ περιποιεῖται στὴν ἀρχή, γιὰ θὰ εἶναι βέβαιος δι' αὐτήν
ἀκόμη. Ὅταν ὁμως γίνῃ σύζυγός σου νά εἰσαι ἄριστος πρὸς τὸν
θεῶν ὅπως φερνόμεναι καὶ στὸ σπίτι της καὶ πρὸς τοὺς δικούς της.

«Μὴ νυμφευθῇς γυναίκα πού τὴν ἐπισκέπτεσαι καὶ σ' ἀρπίζει
νὰ τὴν περιμένῃς μὴ ὅλα γιὰ νά στολισθῇ ἐν τῷ μεταξὺ καὶ νά
σοῦ παρουσιάσῃ τουαλετταρισμένη. Ἄν ὁμως ἔλθῃ ἄμεσος, μὴ
τά μαλλιά προγεωρῇς διορθωμένα καὶ μετὰ τὸ φορέμα τοῦ σπαι-
νυμφεύσου τὴν καὶ μάλιστα ἂν δὲν σπείσῃς νά σοῦ ζητήσῃ συγ-
μνην γιὰ τὴν ἀμελητέα της.

«Νυμφεύσου τὴν κόρη πού στρίβει, ἐπειδὴ καὶ ἔτοιμάζει τὰ
τοιγάρια τοῦ πατέρα της, πού φροντίζει γιὰ τὸ δωμάτιόν της ἐν-
σῆας του, πού καθαρίζει τὴν πλάτα του, πού περιποιεῖται καὶ χαι-
δεύει αὐτὸν παντοιοτρόπως καὶ τὸν φωνάζει μετὰ χαδιώτικα ὀνόματα.

«Ἡ κόρη πού περιποιεῖται τὸν πατέρα της, πού δὲν τὸν ἀφί-
νει νά βγῇ ἔξω χωρὶς νά τὸν ἐξουσιοδότη, πού τὸν ἀγαπᾷ, πού φρον-
τίζει γι' αὐτόν, θὰ δειξῇ αὐτὸν καὶ μετὰ τὸν ἑαυτὴν καὶ γιὰ τὸν συ-
ζυγὸν της. Καλότυχος ὁ πατέρας πούχει μιά τέτοια κόρη ! Καλό-
τυχος ὁ σύζυγος πούχει μιά τέτοια γυναίκα !

Μὰς Ὁρέλ

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΤΟ ΒΑΡΟΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Τὸ «Μπουκέτο» ἐδημοσίευσε μέχρι σήμερα διηγηματογραφικὴν παραγωγήν
τῆς καθ' ὅσον φιλολογικῆς. Αἰὰ νὰ δώσῃ δὲ εἰς τοὺς ἀναγνώστους τοῦ μίαν ἰδέαν
τῆς δημοφιλούς τῆς ἡδὴ νέας σοβιετικῆς τέχνης, δημοσίευμα σήμερα καὶ τὸ
διηγηματικὸν αὐτὸ, τὸ ὁποῖον εἶναι πραγματικὸν ἀριστούργημα, χωρὶς νά συμ-
μεμεῖται τὰς ἀνάγκαις του.

Ἡ μικρὴ Μαρία ἐτοιμαζόταν νά πῆσῃ στὸ κρεβάτι. Ὁ μπαρ-
πας της, συνταγματάρχης, ἦταν ἐκεῖ κοντὰ της, ὅπως πάντα,
στὴν βαθυνὴ τουαλέττα τῆς μικρῆς καὶ ἀγαπημένης κόρης του. Ἐβγα-
λε τις κάλτσες ἀπὸ τὰ μικρὰ χαριτωμένα πόδια της, τὴν σκέπασε
προσεχτικὰ ἀκούοντας τὴν παιδικὰ τῆς φλυαρία, καὶ τοῦ κουκούλωμά της,
ὅς πού ὁ ὕπνος νά κατεβῇ στὰ βλέφαρά της καὶ νά σφαλίσῃ τὰ
γαλανά ματάκια τῆς μονακίρης της.

— Κάμε τὸ σταυρὸ σου, εἰπεν ὁ μπαρπας.
Ἡ Μαρία γονάτισε μετὰ στὸ κρεβάτι καὶ τῆς κ' ἐνώνοντας τὰ δά-
γυλα τοῦ γυμνοῦ χερσὶ της, πούταν τόσο μικρὰ καὶ τόσο ἄσπρο,
ἄρχισε νά λῇ δυνατὰ τῆς προσεχῆς τὰ λόγια.

— Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

— Ἀκούμ μιά φορά, ἔκαμε ὁ μπαρπας.

— Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ... Γὰ πῆς μου, μπαρ-
πα, γιατί τὸ σκυλλὶ φωνάζει ὅταν τὸ χτυπᾶν καὶ τὸ ἄλογο δὲν φωνάζει ;

— Μετὰ δὰ σοῦ πᾶ, παιδί μου, κάμε τώρα καὶ μὴν ἀφίνης τὴν
προσεχὴ σου.

— Καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, αἰνῶν.

— Ἀκούμ μιά φορά ἀγάπη μου...

Ἡ Μαρία ἔκαμε τὴν προσεχῆ της καὶ μόλις τελείωσε ἔχωσε
τὸ στυφοπαλὸ κεφάλι της μετὰ τὴν μαξιλάρι.

Ὁ πατέρας σκέπασε τοκορομάνι καὶ τὰ μικροπόδαρά της παιδιούλας.

— Μπαρπα, πού δίνεις τὸ μικρὸ ἀρνάκι μου, πού μοῦ χάρισε
σήμερα τὸ πρῶτο, νά πλῆγῃς αὐτὸ μετὰ ;

— Ὁ μπαρπας πῆγε νά βρῇ τὸ ἄσπρο ἀρνάκι—παίρνει πού πο-
λοῦν στὴ χώρα μας τὴν ἡμέρα τῆς Λαμπρῆς καὶ τὸ δώκε στὴν κόρη
του αὐτὴ τὸ παλὸ πλάι της, ἀπάνω στὸ μαξιλάρι.

— Μὰ καὶ τὰ δύο ὄμους, καὶ τὸ σκυλλάκι καὶ τὸ ἄλογο πονοῦνε
ἐξακολουθεῖσιν ἡ μικρή. Τὸ ἄλογο ὁμως γιὰ δὲν φωνάζει ;

— Ἐτοῖ εἶναι τὸ φυσικὸ του, μικρούλα μου, εἰπεν ὁ μπαρπας.

— Κι' ἡ λύττα τοῦ σκυλλιοῦ δὲν εἶναι ὁμοία ;

— Ὁχι.

— Τότε καὶ αὐ, μπαρπα, δὲν εἶσαι τῆς ἴδιας φύσεως μετὰ μένα !

— Μὰ ἀπὸ καὶ σὺ δὲν ἔκλαιες, οὔτε φωνάζεις ὅταν ἐκωφῇς τὸ
χεῖρό σου σὰν δρόφονες τὸ καροτάνι πού χάλασε ὁ Γιώργος ; Θυ-
μῶσαι ! Αὐτοὶ τότε πρέπει νά ὑπόφερον, γιὰτι ἔτρεχεν αἷμα καὶ
ἡ μὰρὰ σὺ τὸ δέσες μ' ἓνα κομμάτι ἄσπρο πανί. Κι' ὅταν τίς προ-
ῆες ὁ Γιώργος μοιροῦσε μετὰ σ' αὐτὴ μετὰ τὸ μικρὸ τὸ πιστόλακι του
ἐγὼ ἔκλαια ἄν καὶ δὲν πόνεσα σχεδὸν καθόλου... Ἡ μαμά τὸν μά-
λωσε τότε γιὰτι μπορούσε νά μὲ βγάλῃ τὸ ματί... Θυμῶσαι !

— Μὰ ἐσὺ εἶσαι μικρὸ, ἀγάπη μου, καὶ γι' αὐτὸ κλαῖς ὅταν σέ
πονέι, ἐνθ' οἱ μεγάλοι δὲν εἰσὶν αἰσθητοί.

— Ἀ, ὄχι, μπαρπα καὶ οἱ μεγάλοι κλαῖνε! μόνο σὺ δὲν κλαῖς καὶ
ὁ θεὸς ὁ Νικόλας.

— Εἶδες ποτὶ κανένα μεγάλον νά κλαίῃ ;

— Ἀκούσε αὐτὸν πού μὰς φέρνει τὸ κρασί νά λῇ στὴν κουζίνα
πὺς στὸ χωριὸ ὀδεύει καὶ πυροβολοῦσαν τοὺς χωριάτες καὶ πὺς
ὅλοι φώναζαν μὴ ἔλθουν. Σέχασα μόνο τὸ ὄνομα τοῦ
χωριοῦ αὐτοῦ. Κι' ἔλεγε ἀκόμα αὐτὸς ὁ ἀνθρωπος
πὺς κ' οἱ γέροντες ἔκλαιαν, καὶ πὺς ἦσαν καὶ σὺ,
μπαρπα, ἐκεῖ μετὰ τὸ στρατό σου.

— Κοιμήσου παιδί μου, ἔκαμε ὁ μπαρπας ἔαρώ-
νοντας τὸ φρούδι.

— Δὲν νυστάζω, μπαρπα, ἀκόμα... Κι' ἡ μα-
μά εἶπε πὺς δὲν εἶναι καλὸ πρᾶγμα νά δέρονται
τάλογα. Σὰν πηγαίναμε πολλὰς φορές μὰμάκι μὴ ὁ
δρόμος ἦταν ὀσχυρὸς ὁ ἄμαξας κτυποῦσε πολλὰ
δυνατὰ τὸ ἄλογο πού βγάνει τὸ ψωμί του. Καὶ ὁ
θεὸς Νικόλας ἔλεγε πὺς τὸ ψωμί τὸ κάνουν οἱ
χωριάτες γιὰτι αὐτοὶ σπέρνουν τὸ σιτάρι καὶ αὐτὸ
σέ λίγο μεγαλώνει καὶ γίνεται ψηλὸ. Ἐπειτα τὸ
κόβουν καὶ μ' αὐτὸ γίνεται τ' ἄλευρό πού μὰς κάνει
ἡ Πελαγία τὰ μικρὰ ψωμά, καὶ ἡ μαμά τὴν μάλω-
νει νά πλένῃ καλά τὰ χεῖρά της πρὸ τοῦ ζυμώσῃ. Κι'
ἐγὼ ξέρεις, μπαρπα, δοκίμασα νά κάμω ἓνα ψω-
μάκι γὰ τὴν κοδίκλα μου καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔχουν ὀρεξί
νὰ φάῃ τὸ ἔφαγα ἐγὼ καὶ ὁ Γιώργος...

— Ὁ μπαρπας καθύστερ ἀσπεκτικὸς ἀκουμπώντας
στὰ χεῖρά τοῦ κεφάλι του.

— Ἐσὺ, μπαρπα μου, πῆς μου, εἶπαι ἡ δὲν εἶσαι
καλὸς ;

— Κοιμήσου, παιδάκι μου—εἶπε ὁ μπαρπας
χαιδεύοντας τὸ στυφοπαλὸ κεφάλι τῆς παιδιού-
λας.

— Γιὰτι ξέρεις, ἔλεγε μέσα μου! μοῦ δώρισε γιὰ
τὴν Λαμπρὴν ἓνα ἄσπρο ἀρνάκι καὶ μιά μικρὴ κόκκινη
σημεία! εἶσαι πρὸς καλὸς, λοιπὸν. Μὰ ὅταν πάλι χτυποῦσε μετὰ τὸ
στρατό σου τοὺς χωριάτες καὶ τοὺς τσερκεζέδες καὶ ἔκλαιες νά φο-
νάζουν καὶ νά κλαῖνε καὶ οἱ γερόντες ἀκόμα, τότε δὲν ἦσαν κα-
λὸς, ὅπως καὶ ὁ ἄμαξας πού χτυποῦσε τὰ ἄλογα τοῦ ποδῆγας τὸ ψωμί
του, ὅπως οἱ χωριάτες καὶ ἐγὼ μὰς κέκρινον τὸ ψωμί. Κι' ἡ μαμά,

ἄλλως τε, γιὰ τὸ Γιώργο εἶπε πὺς δὲν εἶναι καλὸ παιδί ἀπὸ τοῦ μοῦ
ἐρριξε σταυτί...

— Κοιμήσου, Μαρία, μὴ μιλάς...

— Ὅα κοιμηθῶ, μπαρπα μου, ἀλλὰ μὴ φύγῃς... μένει κοντὰ μου.
Σήμερα ὁ θεὸς Νικόλας μοῦ εἶπε πὺς τὸ ἀρνάκι μου θὰ τὸ πάρῃ
ἡ ἀστυνομία γιὰτι ἔχει κόκκινη σημεῖα. Ἀρχισα νά κλάω, ἀλλὰ ὁ
μέσος μοῦ εἶπε ἐστὶ τὸ λέγε, σ' ἄσπεια καὶ δὲν θὰ μὲ πᾶν
τάρακι, καὶ πὺς μόνο τοὺς φοιτητὰς πιάνουν ὅταν ἔχουν κόκκινες
σημεῖες μετὰ στὸ δρόμο καὶ τοὺς χτυποῦν καὶ τοὺς τσερκεζοῦν. Ἐσὺ
μπαρπα, χτύπησες ποτὲ τοὺς φοιτητὰς ;

— Ὁχι, ἀγάπη μου. Οἱ ἄλλοι τοὺς χτυποῦν ἀλί-
θειά...

— Ὅποτε μόνον τοὺς χωριάτες χτύπησες. Μὰ
οὔτε αὐτοὺς πρέπει νά τοὺς χτυπᾷς, μπαρπα, εἶναι
πολλὸ ὠραῖο καὶ γι' αὐτοὺς καὶ γιὰ μένα. Ξέρεις...
εἶναι χρόνια τώρα, ἡμῶνα πολλὴ μικρὴ τόσο πού
δὲν μπορούσα νά κατεβῇ τὴ σκάλα τοῦ κήπου. Μιά
μέρα ὁ Γιώργος ἔπιασε ἓνα κἀνθαρο καὶ τὸν πέρασε
σὲ μιά βελόνα. Ὁ θεὸς τὸν μάλωσε καὶ τοῦτε πὺς
ἦταν ντροπὴ καὶ πὺς δὲν πρέπει νά κἀνῃ κακὸ σέ
κανένα οὔτε σέ κανθαρόν ἀκόμα... Κι' ἡ μαμά τὰ
ἴδια εἶπε. Μὰ σήμερα ὁ Γιώργος ἤθελε νά ποροβο-
λήσῃ τὸ ἀρνάκι μου γιὰτι εἶχε τὴν κόκκινη σημεῖα.
Δὲν τὸν ἄφηκα φυσικὰ καὶ τὸ κρούει μετὰ στὴν
νεουλῆτα της μαμάς, γιὰτι μπορούσε ἡ ἀστυνομία
σὰν κοιμῶμαι νά μὲ πιάσῃ τὸ ἀρνάκι μου... ὁ θεὸς
εἶπε πὺς ἡ ἀστυνομία τὴ νύχτα πιάνει.

— Κοιμήσου, χρυσὸ μου, κανεῖς δὲν περὶαίξῃς τὸ
ἀρνάκι σου...

— Ἡ μόνον μοῦ εἶπε πὺς τὸ ἀρνάκι εἶναι
ἄσπρο καὶ σγουρὸ σὰν καὶ ἐμένα καὶ πὺς ἡ κόκκινη
σημεῖα πού ἔχει θέλει νά πῇ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ...
γιὰτι καὶ τὸ Χριστὸ τὸν σκότωσαν γιὰ τοὺς ἀνθρώ-
πους, ἔ ; δὲν εἶν' ἀλήθεια αὐτὸ, μπαρπα ;

— Ναι, παιδάκι μου...

— Κι' αὐτὸς ἔκλαιε ὅταν τότε σκότωναν...

— Ἐκλαῖε, μικρή μου, ἀνστενάζε αὐτό.

— Κι' αὐτοὶ οἱ καλοὶ ἀνθρώποι ἔκλαιαν ὅταν
τοὺς χτυποῦσε, μπαρπα. Τότε ὁ Νουχίμ. Ὑστερὰ ἡ Πελαγία εἶπε
πὺς, ὁ καθένας πρέπει νά σπᾶν τὸ βάρος τοῦ σταυροῦ του... Μὰ
ἐμένα, ὁ βαφτιστικὸς σταυρὸς πού ἔχω εἶναι πολλὸ ἄσπρος. Σήμερα,
μπαρπα, πού πῆγες νά παρουσιάσῃς στὸ στρατιγὸ, ἔβαλες καὶ σὺ
τὸ σταυρὸ σου, τὸ παράσημο, ἀπάνω στὴ στολή σου... μὰ ὁ δικός
σου εἶναι κόκκινος ἐνθ' ὁ δικός μου ε

Η ΑΝΕΚΔΟΤΗ ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

[Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ καὶ ὑποσημειώσεις τοῦ
κ. Χαρίλ. Ἀντωνιάτου. Οἷδεις ἔχει δικαίωμα ἀναδη-
μοσιεύσεως καὶ ἐκδόσεως ἐντός τοῦ μεταφραστοῦ.]

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐνόμισα πὼς ἤθελε ν' ἀρνηθῇ τὴν ἀλήθεια τῆς βεβαίωσής μου, σχετικὰ μὲ τὴν ἀγυρτεία τῶν παπᾶδων, κ' ἀμέσως τοῦ ἀποκρίθηκα ὅτι αὐτὴ ἡ κατάχρησις ὅτι ἔρχετο πραγματικὰ στὴν Κεφαλονιά.

— Ὁχι, εἶπε, δὲν εἶνε κατάχρησις, ἀλλὰ παράδοσις παλιά, ἂν καὶ δὲν εἶνε γραμμένη. Πραγματικὰ ὁ λαὸς πιστεύει πὼς τὸ λάδι αὐτὸ γιὰ τρεῖς μερικὲς ἀρρώστειες ἂν ἐξαλείψωμε τούτο, ἐκεῖνο, καὶ τ' ἄλλο ἀκόμα τι μένει τότες ἀπὸ τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ;

— Τότες, ἀποκρίθηκα, μένει ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ.

Μηροῦτά σ' αὐτὸ τὸ συμπέρασμα ὁ Ἀρχιδιάκος σάπασε μὴ στιγμή κ' ὕστερα ἐπρόσθεσε:

— Α! Ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ, ὅπως τὸ θέλουν οἱ Διαμαρ-

τυρόμενοι! (1)

Δὲν ἔχω, εἶπα, τὴν θρησκεία τῶν Διαμαρτυρομένων, ἔχω μονάχα τὴν θρησκεία τοῦ Χριστοῦ καὶ ἔχω καλὰ πὼς αὐτὴ ἡ θρησκεία δὲν ἔχει καμμιὰ σχέση μὲ τὸ λάδι τῶν καντηλιῶν.

— Καταλαβαίνω θέλετε νὰ καταστρέψετε τὴν ὑπάρχουσα θρησκεία καὶ νὰ συστήσετε δική σας. Τότες ὁ Δεσπότης τῆς Ζάκυνθος δὲν ἔχει καμμιὰ δύναμη γι' αὐτό. Συγχάλεστε, ἂν τὸ θέλετε, μὴ συνοδοὶ κ' ὑποβάλλετε στὴν κρίσιν τῆς τῆς θρησκείας, πού θέλετε νὰ προτείνετε.

— Ἐτούτος ὁ ἄνθρωπος, ἐκέρφηκα, εἶνε κακῆς πίστεως κ' εἶνε ἄσικοπο νὰ μιλῶ μαζί του.

Ἀπελπισμένος τότες πὼς θὰ μπορούσα νὰ μείνω περισσότερο χρόνον στὰ νησιά, ἔφυγα γιὰ τὸ Λονδίνο (2). Μόλις ἔφθασα, ἔβγαλ' ἀπὸ τῆς ἀποσκευῆς μου τὸν ἀφορεσμὸν μου (3) καὶ τὸν ἔξετασα. Ἐξαγλαμένη Ἀφορεσμὸς! ἐφάνηκε νὰ εἴναι ἡ ἀπορεσμὸς μου. Ἰδοὺ ἐμεῖς μακριὰ ἀπὸ τὴν δουλικὴ καὶ τυραννικὴ Ἰόνιον Πολιτείαν, ὅπου ἔχουν ἀπὸ τὴν Προστασίαν τοῦ δικαίωματος τοῦ λόγου καὶ τοῦ τύπου καὶ ὅπου ἐν τούτοις οἱ ἄνθρωποι, εἰλωτες τῆς ἀμαθείας τῶν, τῶν προλήψεων καὶ τῶν ταπεινῶν παθῶν τους, ἐπαναστατοῦν ἐναντίαν σ' ἐκεῖνους, πού χρησιμοποιοῦν αὐτὸ τὸ δικαίωμα, γιὰ νὰ φωτίσουν τὸν ὄχλον, τοὺς ἐπιβάλλουν σιωπῇ, τοὺς ἀφορίζουν, τοὺς καταδιώκουν, σβήνουν ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ τους τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως κ' ἐξευτελίζονται θεληματικὰ. Τώρα βρισκόμαστε σὲ μιὰ χώρα ἐλευθερίας καὶ ἀξίας τῆς ἐλευθερίας, πού ἀπολαύει. Ἐχω σκοπὸ νὰ μωρέσω νὰ διδάξω τοὺς ἀπατεῶνες, πού σὲ συνάξανε, πὼς σ' ἄνθρωποις, πού ἔχουν τὸν ἑαυτὸ τους ἔνοχον ταυρίσει ν' ἀποφεύγουν καλλίτερα τὸ θόρυβον, παρὰ νὰ τὸν προκαλοῦν.

40 μέρες, ὅστερ' ἀπὸ τὸ φθᾶσμά μου στὸ Λονδίνο, ἡ ἀπόκρισις μου ἦταν γραμμένη.

Ἐξέτασα μὲ ὑπερβολικὴν ἀκριβείαν τὸν ἀφορεσμὸν, φράση μὲ φράση, γραμμὴ μὲ γραμμὴ, κ' ἀποκρίθηκα σ' ὅλα λεπτομερικὰ, ἂν καὶ ὕστερα ἐργάστηκα πολὺ γι' αὐτὸ ἀκόμα.

Πολλὲς αἰτίαι μ' ἐμποδίσανε νὰ τυπώσω ἀμέσως ἐκεῖνη τὴν ἀπόκρισιν. Θὰ διηγηθῶ μίαν ἀπ' αὐτὰς, πού θὰ φανῇ περίεργη. Οἱ τυπογράφοι, στοὺς ὁποίους ἀπευθύνθηκα, δὲν ἐκαταλάβαιναν τοὺς Ἑλληνικοὺς χαρακτῆρας, ὅπως ἐμεῖς τοὺς σχεδιάζουμε, ἀλλὰ τοὺς ἤθελαν σ' ἕναν τρόπο, πού ἐμεῖς περὶ δὲν τὸν μεταχειρίζομασθε: ἔπρεπε δηλαδὴ ὅλα τὰ γράμματα νὰ εἶνε ἀνεξάρτητα τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, χοντρά καὶ στρουγγυλά. Τόσο δὲν ἐδιάρθαι τὸ γράμμα μου, ὥστε, πρὸς τοὺς δώσω τὸ χειρόγραφόν μου, θὰ ἔπρεπε νὰ τοὺς μάθω ἰχθυογραφίαν. Αὕτη καὶ μόνη θὰ ἦταν ἀρετὴ νὰ μ' ἐμποδίσῃ, κ' ἂν ἀκόμα δὲν ὕπηρχε τὸ ὑπερβολικὸ τῆς δαπάνης.

Ἐνα φύλλον πού μοῦ κόστιζε 30 σελίνια στὴν Κεφαλονιά, μοῦ κόστιζε 100 στὸ Λονδίνο. Γιὰ νὰ λῶ τὴν ἀλήθειαν, τὰ βιβλία ὕστερα πωλοῦνται πολὺ ἀκριβὰ, τὸ εἰσόδημα ὅμως ἀπὸ τὴν πούλησιν δὲν εἶνε γιὰ τὸ συγγραφεῖα, πηγαίνει σχεδὸν ὅλο στὸν ἐγδοτὴν κ' ὁ φτωχὸς συγγραφεὺς δὲν κρατεῖ παρὰ τὴν ἀρετὴν κ' ἀκοιμήτους τῆς δόξας, πὼς ἔκαμε νὰ κερδίσουν ἓνα καλὸ ποσὸ οἱ τυπογράφοι κ' ἐγδοτῆς (4).

Εἴν' ἀληθινὸν ἀκόμα πὼς, δημοσιεύοντας αὐτὴ τὴν ἀπόκρισιν, δὲν εἶχα σκοπὸν μὴν τὸ κέρδος ἦταν ὅμως ἀπαραιτήτου, γιὰ νὰ μωρέσω νὰ πληρώσω τὰ ἔξοδα τῆς πούλησιν, κ' οἱ Ἕλληνες τοῦ Λονδίνου ἦταν ὅλοι ἐναντίοί μου.

Αὕτῃ ἡ δυσκολία κ' ἄλλες ἀκόμα ἐφύλαξαν τότες τοὺς δράστες τοῦ ἀφορεσμοῦ ἀπὸ μιὰ δευτέρῃ ψυχρολουσίαν καὶ μεγαλειότερας ἀκόμ' ἀνατριχίλας, ἀπὸ ἐκεῖνης τῶν Μυστηρίων τῆς Κεφαλονιάς.

Ἐλθόντων νὰ εἰπῶ ὅτι στὸ Λονδίνο ἡ φήμῃ αὐτοῦ τοῦ ἔργου καὶ τοῦ ἀφορεσμοῦ μου μ' εἶχε συνοδεύει, παράλληλα ὅμως σὲ τρόπο, πού δὲν ἐσυναντηθήκαμε: ἕνα χρόνον ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἐπιστροφὴν στὰ νησιά, ἔμαθα πὼς, ὅταν ἔβηνα στὸ Λονδίνο, ἐξόριστος κ' ἀγνώστος, δημοσιεύθηκε στὴν Westminster Review (5) μιὰ μακριὰ κριτικὴ τῶν Μυστηρίων μου καὶ τοῦ ἀφορεσμοῦ μου. (Ἀκολουθεῖ)

Σημ. Μεταφρ. (1) Οἱ ὁμογενεῖς δόξαις τοῦ Λαοκράτου κ' ἡ καλὴ μὴ ἐκ συκοφαντήσεων στὸν ὄχλον γιὰ Διαμαρτυρομένον, ἐνῷ ἄλλο δὲν ἤθελε παρὰ τὴν ἐπιδοκίμῃ καὶ τὴν ἰνδοκίμῃ, πού δίδασκε τὸ Ἑσπερίον. Αὕτῃ ὅμως ἡ κατηγορία τὸν φέρει πάλιν στὸν ἑαυτὸν καὶ τὸν γέννησιν πολλὰς συμπάθειας. (2) Στὸ Λονδίνο ἔκαμα τὴν ἀποκρισὴν καὶ τὸν ἀφορεσμὸν ἐνταύτῃ. (3) Ἀντίγραφον τοῦ ἀφορεσμοῦ μὲ μιὰ δακτυλογραφικὴν ἐπιστολὴν ἐστὲν ἐν τῇ 1902 στὴν "Ἐκδοσὶς τῆς Κεφαλονιάς" ὡς προϊόν τῆς Κεφαλονιτικῆς Βιομηχανίας. (4) Ἐλθὼν δὲν ἔχω. (5) Ἀντιγραφοῦ. (6) Φαντάζομαι τὴν ἄλλην ἰσχυρὰν ἂν ἔπρεπε σὲ χεῖρα τῶν νέων ἐγδοτῶν. (7) Ἀγγλικὴ Φιλολογικὴ Ἐπιστολή.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΝ

[Ἀφιερῶται τῷ κυρίῳ Ψυχῷ]

Δὲν εἶνε ἡ γλώσσα τοῦ Λαοῦ ἡ γλώσσα ἡ δική σου — Ποτὲ τοῦ δὲν ὁμιλεῖς μὲ τὴν γραμματικὴν σου! Τὸ πνεῦμα πού γινε μὴ φορὰ μὴ σ' αὐτὴ τὸ χεῖμα. Κοιττεῖς σὺν τὸν ἄγγελον τὸν κάλαμον νὰ πῇ.

Δὲν εἶν' αὕτῃ δημοτικὴ, ἀλλ' εἶν' ὁρίαν, ὅπου, Μονότονα κ' ἀλυστῆρα σὺν τῇ αὐτῇ τ' ἀνθρώπων. Τοῦ κάκου εἰς τοὺς στίχους σου πολλὰς φοαῖς κτυπᾷ. Ἡ γλώσσα καὶ πνεῦμα πᾶντοτε τὸ πνεῦμα σου νικᾷ. Τὸ πᾶντοτε φράσεις βάνανται καὶ ἀρδεῖς πολλὰς. Καὶ γράφεις σὺν τῇ ὁμιλῇ κακῆς Δημητριάδης.

Κοῖμα, σὺν τῇ ἐξουσίᾳ σου τὴν περασμένην, κοῖμα. Ὁ Ἀληθινός, σὺν μιλῇ, σὺν δόξῃ τὸ Βῆμα, Χωρὶς συνμάδων ἡ μ' αὐτὴν, πεθαίνωμε, ἀλγῆται. Πλὴν κἂν δὲν γράφει ποῖνον, μὴς λέγει παραφῆνα. Ἐπειτα καὶ τὴ σκοτεινὴ διαβάσωμε Π ο ο ῖ α. Καὶ κάπως ἐννοεῖται τ' αὐτὴ στὴν ἀρχὴ.

Πλὴν τοῦ ποτὲ Προστυπουτοῦ, θαρρῶ, ἡ μοῖρα ἔχει. Καὶ δὲν εἶναι συγχωρεῖ τ' αὐτὴν... καὶ τὸ αὐτὸ προσέχει. Ἐχει καρδιά! καὶ θὰ εἴπῃ καρδιά φιλοκαλία. Ἄν εἴχες πνεῦμα ἔπρεπε νὰ ἔχῃς κ' ἁρμονίαν. Ἀλήθεια, εἰς τοὺς στίχους σου πολλὰς ἀλῆς ὁπταῖς. Πλὴν τρέχοντας σκοπεῖς στὴν γλώσσα σου... καὶ πᾶντοτε!

Κ' ὁ Ὅμηρος ἂν ἔγραφε εἰς γλώσσαν Ἑοικωμένην θὰ ἦτον ποιητὴς τῆς νέας σχολῆς ἔσοι. Τὸ πᾶν εἶνε ἡ ἐμπειρία: ὅμως ὁ γράφων στίχους, Ποεῖται νὰ εἴπῃ ἐκλεκτοὺς καὶ ἀνθρωπίνους ἥγους. Νὰ φαίνεται καὶ ἄνθρωπος, νὰ φαίνεται κ' ἀνθρώπου. Ἀλλ' ὅμως εἰς τοὺς στίχους σου σχεδὸν κακῆς θυμῶν.

Τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ἄλλο σου σὴν γλώσσῃ σου πεθαίνει. Καὶ μοῖρα τὸ γαῖον ἀπὸ τὰ δύο μένει. Προσάπτουν δὲν μὴ αὐτὴν περὶ κακῆς μιλίας... Ἄν εἴν' αὕτῃ Ἑλληνικὴ σὴν γλώσσῃ νὰ πῇ! Πᾶρε τὰ Κ λ ε ρ τ ι κ α νὰ ἴδῃς τῆς Γλώσσας μας τὴν χάρι. Ὁ καλὸς στίχος τῆς δόξας πού λήπει στὸ θυμὸν!

Εἶνε ἡ γλώσσα τοῦ Λαοῦ τὸν ὁμιλεῖ. Ἐχει πολλοὺς ἀδελφούς, ἔχει πολλὴν γλῶσσιν, Πλὴν μὴ σκορπῇ παρὰ τὴν ἀρετὴν συγχρότως. Καὶ πρὸς εἰς τὴν ἐξαγωγήν καὶ προσοχὴν καὶ πόσιν... Πλὴν σὺ, τὴν χεῖρα εἰς αὐτὸ θεοφιλὴ βυθίζεις. Καὶ εἰς εὐφροσύνης... ἡ γλῶσσιν μὴ σκορπῇ.

Ἐγράφε κ' ὁ Χριστόπουλος πρὶν γεννηθῇς ἀκόμα, Πλὴν ἰδού τὸν ὁ Λαὸς τὸ ἔχει εἰς τὸ στόμα. Καθὼς μιλοῦσε ἔγραφε, καθὼς μιλεῖ τὸ Γένος. Κ' ὁ Ζαχαρίας ἔγραφε: ἄλλ' ἦτον ἐμπνευσμένος. Ἀπὸ τῆς γλώσσας τοῦ Λαοῦ, τὴν ἀληθὴ καὶ μνήν. Ἄλλο τῆς λήνης βέταρος κ' ἄλλο βοντοῦ ἀρδῶν!

Μὴ σοῦ φανῇ παρὰ τὸν πλὴν μὴ τὸν Κότον μοῖσαι. Εἰκὼν τοῦ εἶν' ἀντιπῶν, μ' αὐτὸν δὲν παρὰ τῆς. Ἄλλῃ μερὶ πῶντος δὲν κ' ἐκεῖνος πῶντος ἄλλῃ. Πλὴν μ' ἀπορία σὺν τῇ εἰς ἓνα δόξῃ πάλιν. Κ' ἐνῷ, ἐνῷ σὺν ὁμοίᾳ νὰ ἐξοικονομήσῃ. Τὸ ἴδιον σὺν τῇ εἰς: ἓνα σκοπὸν κρατεῖτε...

Σὺν σὺν ὁμοίᾳ κ' αὐτὸς σὺν κεραμίδι ἀπώγει. Σὺν λήπει φέρεις καὶ αὐτὸς οἶται ἐπὶ ὁμοίᾳ. Τοῦ ὄχλου Κόντος εἶσαι σὺ ἀναποδοκίματος. Καὶ τῆς Ἀκαδημίας μας ὁ Κόντος Λαοκράτης... Ἐκεῖνος ἀπ' τὴν ἔδραν τοῦ καὶ σὺν ἀπ' τὸ π α ζ α ρ ι, Συνεννοεῖται μιὰ χαρὰ, παρὰ τὸν ἐνῷ.

Δὲν ὁ ἀγαθὸς, δὲν ὁ μῦθος, τὴν γλῶσσιν κρίνει μόνον. Μάλιστα ἔργον διὰ σὺν κρυμμένον τὸν πότον. Ἀλλὰ εἰς ἀναγνώστην ἡ γλῶσσιν σου μὴ φέρει. Δὲν εἶναι ὁμοίᾳ καλὸν τὸ μῦθον σου γίγει. Εἶνε ἀπὸ γανγίωμα τῆς ἀφροσύνης γιγάντων. Τὸν Κόντον τὸν σφαιροῖται, πᾶντο τὸν Λαοκράτην!

*Αχιλλεύς Παράξος

ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΥΚΕΡ Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Σούτ! Κά-

ποιος εἶνε σὺν

διαδρομῇ.

Σηκώθηκα ἀρ-

γὰ καὶ πῆγα κ'

ἀνοίξα τὴν πόρ-

τα ἀδούρβα.

Ἀκριβῶς ἀπ'

ἔξω ἔσπλωμε-

νος σὲ μιὰ πο-

λυθρόνα, ἀ-

γορπνοῦσε ὁ κ.

Μόρσις, καπνί-

ζοντας. Ὑψο-

σε τὸ δάκτυλό

του καὶ μοῦ ἐ-

πέβαλε σιωπῇ,

ψιθυρίζοντας:

— Σιωπῇ!

Πήγαινε πῶς

στὸ κρεβάτι

σου. Δὲν εἶνε

τίποτε. Ἐνας

ἀπὸ μᾶς θὰ

παρὰ μὴν ἔδω

ὅλη τὴ νύχτα

γιὰ καλὸ καὶ

γιὰ κακὸ.

Τὸ ὅπως τοῦ καὶ ἡ

χειρονομία τοῦ μοῦ ἀ-

πέκλειαν ν' ἀνοίξω

μαζί του μεγαλειότερα

συζητήσι. Γύρισα λοι-

πὸν πῶς στὴν Μίνα

καὶ τὴν καθυστάσα.

Αὕτῃ ἀναστῆνας ἀ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

νακουρισμένη, ἔνα ἐ-

στὸ κρεβάτι της.

Ἀρχὴς κατόπιν νὰ τὴν κοιτάξῃ ἀτενῶς στὰ μάτια μ' ἓνα βλέ-

μα χαλῶδινον, ὅστερα ἀπώσε τὰ χεῖρα τοῦ καὶ ἔκανε διάφορες

χειρονομίας ἀπάνω στὸ κεφάλι της, στὸ μέτωπον καὶ στὰ χεῖρα της.

Ἡ Μίνα στὴν ἀρχὴ τὸν ἐκτύπησε σὺν γοητευμένη, σὺν μαγνη-

τισμένη, κατόπιν ὅμως σὺν νὰ μὴν μπορούσε νὰ ὑπομένῃ τὴν ἐπι-

δρασιν τοῦ βλέμματός του, ἔκλεισε τὰ μάτια της κ' ἔμεινε ἀκίνητη.

Μόνο ἀπὸ τὰς ἀναπνοαῖς τοῦ στήθους της φαινόταν πὼς εἶ-

ταν ζωντανή. Ἡ καρδιά μου ἀρχισε νὰ πάλλῃ ἀπὸ ἀγωνία.

Σὲ λίγο πάλιν ἀνοίξε τὰ μάτια της: εἶχε μεταβληθῇ καθ' ὅλοκλη-

ρίαν. Δὲν εἶταν πιά ἡ Μίνα! Εἶταν μιὰ ἄλλη. Ἀπάνω στὰ μάτια

της εἶταν ἀπλωμένος ἓνας μυστηριώδης κ' ἀκαθόριστος πέπλος, ἡ

φωνὴ της εἶχε κ' ἰτι τὸ ἀγνώστο, καὶ τὸ μὴ ἐγκόσμιον, πού δὲν τὸ

εἶχε ἀκούσει ποτέ. Πῆγα νὰ φωνάξω ἀπὸ τὸν τροχὸν μου, ἀλλὰ ὁ

καθηγητὴς ἀπώσε τὸ χεῖρ καὶ μοῦ ὑπέδειξε νὰ σιωπῇ ἐνῷ συγ-

χρόνος μοῦ ἔνευσε γιὰ νὰ φωνάξω καὶ τοὺς ἄλλους, πού ἐπείρμε-

ναν ἔξω στὸ διάδρομον. Τοὺς φώναξα κ' ἐμπήκαν ὅλοι μέσα προ-

σπαδόντες νὰ μὴ κάμουν καὶ τὸν παραμικρὸ θόρυβον. Στεκόμαστε

ὅλοι διπλά στὸ κρεβάτι ἀκίνητοι καὶ μὲ τὰ μάτια καρφωμένα ἀ-

πάνω στὴ Μίνα, ἡ ὅποια φαινόταν νὰ μὴ ἔχῃ συνειδήσιν τοῦ τι

γίνεται γύρω της. Ἡ σιωπὴ διεκόπη ἔξαφνα ἀπὸ τὴ φωνὴ τοῦ Βάν

Ἐλισγγ, ὁ ὁποῖος τὴν ἐρώτησε σιγὰ καὶ ἐπιτακτικὰ. οὕτως ὅστε νὰ

μὴν τὴν ἀνυστήσῃ.

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΑΝΔΡΟΓΥΝΟ

[ΤΟΥ ΜΑΞΙΜ ΓΚΟΡΚΥ]

ΙΑ λάμπα άκουμπισμένη στο μικρό τραπέζι της γωνίας, έμπρός στα εικονίσματα, μόλις φωτίζει το στενό δωμάτιο. Το τρεμάμενο λιγοστό φως της γεννάει στους τοίχους άβυσσες σκιές και τότε κρύβει και τότε φωτίζει καθαρότερα λιθογραφίες ζωηρόχρωμες που παριστάνουν την «Δευτέρα Παρουσία» την «Όδον της άρετής και της καχίας» και τέτοια άλλα. Το δωμάτιο γεμάτο επιπλα, έχει κοντά στη μισή το διπλό κρεβάτι, ένα μεγάλο μπαούλο και το τραπέζι με τη λάμπα. Στην άλλη πλευρά έχει ένα παλιό κομμό, κι ένα τεράστιο άκομα κασόνι και κοντά στο μόνο του παράθυρο τρία καθίσματα κι ένα τραπέζι με δυο φωτογραφίες πάνω του κι ένα χοντρό δεμένο βιβλίο.

«Ανοίγει η πόρτα και μπαίνει ένας χοντρός γέρος με ρυτιδωμένο πρόσωπο με κοντά ψαρά γενίνα και με χονδρά γυαλιά. Φορεί μακρά λευκή ποδιά και κρατεί στο χέρι μία λάμπα. Τον ακολουθεί μία γοργά σκυφή με το κεφάλι κλινόντας στη γη. Ρίχνουν και οϊδύ μία γοργή ματιά γύρω στην θαλαρούλα, έπειτα ο γέρος άκουμπάει τη λάμπα στο τραπέζι, κάνει το σταυρό του και με βραχνή φωνή, λέγει:

— Άκόμα μία ήμερα. Δόξασι ο Θεός.
— Δόξα τω Θεώ! λέει η γοργή. Θά πής τοαί;
— Βάβαια και θά πω!

Κι' ένώ η γυναίκα έτοιμάζει το τοαί μέσα στο μαγαζάκι — μπακαλιμάκι φτωχογειτονιάς, που πουλούν κλωστές, ψωμί, κάρβουνα, βελόνες, τουρσιά... ότι αγοράζει κάθε μέρα ένας φτωχός μεροκαματιάρας, αυτός ψάχνοντας ανεβάζει τη λάμπα κι' ένα άμωρο-τερο φως δείχνει τώρα καθαρά τα φοιτά μαρτύρια των άμωρων-λών της «Δευτέρας Παρουσίας».

— «Σέ ύμνω... ού... ού... μιν...». Γοργά, φέρε και το βιβλίο.
— Μά βέβαια, βέβαια, λέει η γοργή σά να βαριέται.

— «Α! καλά, καλά!...» Σέ εύλογού... ού... μιν...»

Με τα χέρια πίσω σταματά μπρός στην «Δευτέρα Παρουσία» και χωρίς να ψάλλη πειά παρατηρεί για χιλιοστή φορά τους άμωρους που στριφογυρίζουν μέσα στη φωτιά και καίονται σαν άχυρα.

— «Έκ νεότητός μου πολλά πολεμεί με πάθη, άλλ' αυτός αντίλαβου και σώσον, Σωτήρ μου», ψάλλει ο γέρος με σурη φωνή. Και άπομακρυνόμενος, άνα-στενάζει δυνατά.

— «Ελα να πάρης το σαμοβάρι, φωνάζει η γυναίκα από το μαγαζί.

Κάθονται άντίκρου στο τραπέζι, κι' ενώ σφυρίζει το σαμοβάρι, η γοργά βάζει το τοαί. Αυτός με το δάκτυλο πάνω στο μακρόστενο βιβλίο, το γεμάτο ιερογλυφικά με το μολύβι κάνει τους λογαριασμούς του, θυσιζόμενος σαν να πρόκειται να λύση δυσκολότατο πρόβλημα.

— Σαπουνί μισή λίτρα ξη καπνία, καπνό προς τέσσερα καπνία... δέκα... μάλιστα... σωστά, δηλαδή σήμερα δώσαμε έν δλω δυο ρούβλια και έζηγνα καπνία βερεσέ,
— Ο Μίσσας, ο καλοντοής σουδωσε πίσω τα δεκαχτώ καπνία κι' τον εφωτά η γοργά.

— Ο παπουτσής: Μούπε να τ' αγοράσω με τ' άλλα που χρωστά... χαμένοι παράδες. Και πως να πληρώση; η γυναίκα του εινε άρρωστη, η κόρη τους ουτε γυρίζει πιά να τους δώ... Νά, μοιδωσε πάλι χαρά, δηλαδή σκοτούρες... να τρέχης στα δικαστήρια, έξωα πάλι κι' εκεί, και στο τέλος να παίρνης τέσσερα ρούβλια αντίς για πέντε και μισό...

— Μά έξερης, έχουν ένα εικόνισμα άσημένιο. Θά κάνη ως όχτω ρούβλια, λέει η γοργά. Κι' αν το βάλη ένέχυρο σε ποιόν θά πάη έξω από μās;

— Από μās! από μās! μά θά χρειαστή να του δώσω κανένα ρούβλι, πάλι και μαζί με τα παληά θά μās χρωστά ξη ρούβλια και σαράντα καπνία... Θά πής πάλι κέρδος θά μείνη. Εινε το μόνο πράγμα που πρέπει να σκέπτεσαι, το κέρδος.

— Δώσε μου το μείλι.

Γιά λίγα λεπτά γίνεται σιωπή και άκούεται μόνο ο θόρυβος που κάνουν οι γέροι ρουφώντας το τοαί τους, ενώ βλέπουν, από τ' άνοιχτό παράθυρο τον ουάνα γεμάτο άστρα, μαύρο και μεγαλοπρεπή.

— Τα άστρα λάμπουν, λέει εκείνη.

— Ναί... Και τί λες για τη Κα Σαχαρίν;

— Νομίζω πως πρέπει να κήνης κατάσχεσι. Δεν την πήγανε στο φτωχοκομείο;

— Τί λές! Δεν πρέπει λοιπόν να χάνουμε καιρό για θά τα πουλήση όλα! Πώς θά ζήση άλλοιώς; Έτσι καταντών, αυτές η άριστοιχάτισες! Πέρασε πιά γι' αυτές ο καιρός των λοιπών και των διασκεδάσεων...

— Τώρα σε άλλους τόπο!...

Και ο γέρος χαμογελά κυττάζοντας τη γυναίκα του, κι' οι δύο στρέφουν τα βλέμματα στις φωτογραφίες που εινε πίσω από το σαμοβάρι. Στη μία φαίνεται ένας μαθητής του γυμνασίου με σκληρά χαρακτηριστικά, με μία έκφρασι κακή, στην άλλη φωτογρά-

φία εινε ένα κοριτσάκι με πλατύ μέτωπο και μία χοντρή πλεξίδα ριγμένη προς τα έμπρός.

— Αυτοί εινε... οι νέοι κάτοικοι της γής! λέει ο γέρος, σηκώνοντας το κεφάλι με περηφάνεια. Το στεγνό του πρόσωπο ζωηρεύει μ' ένα γλυκό χαμόγελο...

Η γυναίκα γελά σιγά, κι' αυτή μεταμορφωμένη από τη χαρά.

— Πρέπει να στείλω εικοσιπέντε ρούβλια στον Άλέξανδρο, λέει ο γέρος σκεπτικός. «Όσο κι' αν κερδίξη δίνοντας μαθήματα πρέπει και να κρατά τη θέσι του.

— Έχει ανάγκη από καινούργιο παλτό. Εινε νέος, έχει φίλους!

— Θα τον χαλάσης! Πρόσεχε, μουρμουρίζει η μητέρα.

— Τον Άλέξανδρο; Σέρε αυτός τι του γίνεται... Δεν τον χιλς ουτε με χιλιάδες. Θά κάνω κατάσχεσι στις κυρίες Σαχαρίν και στους Οντζέντζερ και ότι πάρω θά του θά στείλω.

— Είμαι καιρός να στείλεις και της Σόνιας.

— Θα στείλω και της Σόνιας... Μή φοβάσαι δεν την έχω...

— Κι' όλο σκέπτομαι πως να τ'ά περνά με τους ξένους... Η καϊμένη η μικρούλα, θά στεναχωριέται, λέει λυπημένη η γοργά.

— Μά! τ'ά συνηθίση! Κι' έπειτα αυτή γράφει πως ειναι ευχαριστημένη. Στην πρωτεύουσα οι άνθρωποι ειναι ήσυχoi κ' εύνοικοι, δεν ειναι όπως εδώ. Πώς φώναζε εκείνος, ο Σαέσκωφ προχθές!...

— «Θά σε καταδώσω, φώναζε, δανείζεις με ένέχυρα!... Δώσε μου τ'ά πράγματά μου!» Κι' ειναι τώρα έξη μήνες: ού δεν μού πληρώσε τόκο. Του δάνεισα τριάντα ρούβλια... για μέτρα! ένάμιστο ρούβλι το μήνα... δηλαδή τριανταενηνάρη ρούβλια όλα, όλα... Κι' αυτός φωνάζει: «Θά σε καταδώσω!» Τι με νοιάζει σάμπως θά βρω τι-ποτε εδώ κι' αν ψάξουν παντού;

— Ο γέρος φωνάζει, η μύτη του κοκκινίζει τα γυαλιά του πετιόνται. Τον πιάνει βήχας.

— Ο Θεός να βοηθή όλους, λέει η γυναίκα του φιληρηγική. Τι μπορούν να μās κάνουν; Φωνάζουν για μās, σε μένα όμως πάλι τρέχουν άμα τους σφίξει η φτώχεια. Τι μās μέλλει κι' αν δεν μās άγαπήν έρτοῦτοι εδώ; Ξέρουμε έμεις ποιος μās άγαπά!

Δείχνει με κίνησι του κεφαλιού τις φωτογραφίες και χαμογελά...

— Αλήθεια! κάνει ο γέρος ησυχάζοντας: Αλήθεια! Και όμως αν ήθελα να έναρξω η μισή γα-τοριά θάταν στους δρόμους. Γιατί έχω έγγραφα!

Και κυπιά το τραπέζι με την πάλη της κυττάζει τη γυναίκα του.

— Ο Θεός να τους βοηθή, όλοι να ζήσουν, ξανα-λέει η γοργά. Τι θυμώνεις, αφού μπορείς να κήνης ότι θέλεις;

— Γιατί σκάω, καταλαβαίνεις! Σάν νάμιας μόνο κεις άμωρικοί στον κόσμο. Όλοι εύχα-στούνται να μās βλέπουνε δυστυχισμένους. Όλοι αυτοί μās μισούν...

— Τι μās μέλλει... Άς τους να χάνονται, κι' η γοργά φιλοσοφ. ντας, «Ο Θεός έξερει πως ζούμε.

Αυτός έξερει όλα, κι' αυτός θά μās κλητήρ... Δεν ήμιν με θά δώσουμε λόγο σά κανένα.

— Δίχρη έχεις! άπαντά ήσυχαμένος ο άνδρας της. Τελείωσε το τοαί σου; Σήκωσε το τραπέζι και πήγαινε να κοιμηή. Έγώ θά καθίσω λίγο να διαβάσω το ψαλτήρι...

— Τώρα, ευθύς... Διάβασε και τ' άλλα λόγια θά σε ήσυχώσω. Δεν πρέπει να θυμώνης... πόσες φορές δεν στο ελα! Δεν ζούμε να τον έαυτο μās, αλλά για τα παιδιά μās, τη σάρκα μās, το αίμα μās. Θά τ'ά σπουδάσωμε κι' αυτά θά εξαγοράσουν τις άμαρτίες μās, γιατί θά γίνουνε χρήσιμοι άνθρωποι. Θά γείνουνε σοφοί, και θά υπηρετήσουνε πιστά τον θεό και τον αυτοκράτορα. Κι' αν άμαρτί-νουμε ειναι για χάρι τους, κι' ο Θεός δεν θά μās το λογαριάση. Μη και τ'ά πουλάκια δεν σκοτώνουν μινγιτες και μεριμνία για να θρέψουν τα μικρά τους.

— Αλήθεια. Η Σόνια θά γίνη γιατρός, κι' ο Άλέξανδρος καθηγητής.

— Μ' αυτός έλεγε, δικηγόρος! άπαντά η γοργά, άκουμπώντας το φλυτζάνι που έπλενε.

— Όχι μετάνιωσες. Δεν σου διάβασα το γράμμα του: «Εργ-χίζω παιδαγωγικά» γράφει. Θέλει να γίνη καθηγητής στο γυμνα-σίο — έξηγή ο γέρος.

Και προσθέτει κυττάζοντας σκεπτικός τη φωτογραφία:

— Αυτός θά πάη μπρός. Έχει γερό κεφάλι.

— Άμην, Θεέ μου, ψιθυρίζει η γοργά!

— Και η Σόνια το ίδιο! «Ο Κύριος μās άνταμείβει για τους κόπους μās... να!...

Τα παιδιά μου πέτηχαν!

— Και παροπονέσαι ακόμα. Τι σε νοιάζει για τους ξένους!

— Αί, γοργά! Δίχρη έχεις, σωστά τ'ά λές!

Μισοκλίνει τα μάτια, ευχαριστημένος χαμογελώντας. Η γο-ναίκα του άκουμπώντας όδη στο τραπέζι κυττάζει τις φωτογρα-φίες με μνησική όπερηφάνεια.

— Έτελείωσα. Κάθισε και διάβασε κι' έγω θά κάνω τη προ-σευχή μου, λέει καθώς σηκώνεται.

— Τι τ'ά θές ξεχνιέμαι, άμα κοιτάω τα παιδιά, λέει ο γέρος και

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ—ΑΣΤΕΙΑ

Το κοινόν

Ένας συγγραφέας που χειροκροτήθηκε ζωηρά μόλις παρουσίασε το πρώτο του έργο, έκαμε άμέσως και δεύτερο. Άλλά το δεύτερο δεν είχε την τύχη του πρώτου. Το κοινόν το σφύριξε και το άπε-δοκίμασε με κάθε τρόπο.

Έκπληκτος γι' αυτό το άπρόοπτο γεγονός και με την καρδιά πληγωμένη, έξιμολογήθηκε την άπογοήτευσί του σ' ένα συνάδελφο φίλο του. Του είπε:

— Ασφαλώς το κοινόν δεν άποτελείται παρά από ζώα και από άμωρότους ανθρώπους.

— Έχεις δίκιο, του άπήντησε ο καλός φίλος. Άλλά έκπλη-γμα ότι το άντελήφης τόσο άργά. Έγώ έσχημάτισα αυτή την άπα από του πρώτου σου έργου.

Άσκησι φιλοζωία

Ένας πολύ χονδρός ευθύς μόλις άδυνάτισε λιγάκι από τη ζέστη, ήρμήθηκε για την ήγεια του κι' έπήγε να συμβουλευθή το γιατρό.

— Έξετάστε με, σάς παρακαλώ, του είπε, ροιτήστε με για ό, τι κήνει και πέστε μου αν μπορώ να έλπίσω ότι θά ζήσω έκατο χρόνια. Ο δόκτωρ του άπήντησε τις συνηθισμένες έρωτήσεις.

— Πίνετε σίρτα;

— Ποτέ, γιατρέ μου.

— Καπνίζετε;

— Ά, ποτέ.

— Σας άρέσουν η άμορφες γυναicoύλες;

— Ποτέ δεν γυρίζω να τους ρίξω ουτε μία ματιά.

— Μά τότε, διαβόλε, αν άποφεύγετε εκείνα που κάνουν ευχάρι-στη τη ζωή, τι θέλετε να ζήσετε έκατο χρόνια;

Στοιχήματα

Από καρβουνιάρηδες από την Ύβερν διηγούνται ο ένας στον άλλο διάφορες ιστορίες.

— Εδιάβασα κάπου, είπε ο ένας, ότι οι Άραβες τρώνε μπριζό-λες ήμες.

— Σπουδαία δουλειά, είπε με περιφρόνησι ο δεύτερος.

— Τι λές, άδερφέ. Έγώ σου βάζω στοιχήμα ένα φράγκο ότι δεν μπορείς να την φας.

Βάζε το φράγκο κάτω.

Κι' εκείνος που έδεχτηκε το στοιχήμα παράγγειλε άμέσως να του φέρουν μία μπριζόλα άψητη. Και πράγματι την έφαγε σαν σκύλος βιάζοντας τον έαυτο του να μη δείξη την παραμικρή άηδία.

— Βλέπω, είπε ο άλλος που έχασε το στοιχήμα, ότι δεν εινε καθόλου σπουδαία δουλειά. Θά την έτρωγα κι' έγω.

— Μπ, είπε ο πρώτος. Έγώ θά έστοιχημάτιζα ένα φράγκο ότι θά ήταν άδύνατο να τελειώσης τη μερίδα.

— Λέγοναι, είπε ο άλλος.

Και έφαγε κι' αυτός την όμη μπριζόλα του.

— Εκέρδισα το στοιχήμα, είπε όταν έτελείωσε.

— Μίπως κι' έγω δεν έκέρδισα το δικό μου; Είπε ο άλλος. Εί-μαστε πάλι. Μόνο που χωρίς κανένα κέρδισέμειναμε κι' εσύ κι' έγω με το όμο κρέας στο στομάχι.

Έβρηνιέφρονες Έβρικοί

Αυτό συνέβη πρό του πολέμου. Ο Λεβί από τη γεωμανική Φαγκροφν, που είχε εγκατασταθή στο Παρίσι και πολιτογρα-φίθηκε Γάλλος, ένώ δεν ήταν τίποτε άλλο παρά Έβραίος, έδεχθη μά μέρα την έπίσκεψι του εξαδέλφου του Βάιλ, από το Βαρνέμ, αλλά που δεν ήταν τίποτε άλλο κι' αυτός παρά ένας καλός Έβραίος.

Έτραγαν μαζί, έκαμαν περίπατο στο δάσος, έγύριζαν μαζί τρεις ήμερες σαν καλοί άδελφοί και στο τέλος όταν θά έχωριζοντο ο Βάιλ ελε στον Λεβί.

— Πές μου σε παρακαλώ, Όττο. Θυμάσαι καί τι χρήματα που είχα δώσει;

— Τι χρήματα;

— Τρεις χιλιάδες φράγκα. Σου τ'ά είχα στείλη πρό είκοσι χρό-νων που μού τ'ά ζήτησες.

— Ά, ναί... Άλήθεια.

— Άφου λοιπόν έπέτυχαν η δουλειές σου και τ'ά πηγαίνεις περί-φημα τώρα, δεν μού τ'ά έπιστρέφεις;

— Κοιτά, ήσαν εξαδέλφοι μου, ήσαν φίλοι μου. Άκουσε όμως είσαι πολιτογραφημένος Γερμανός και έγώ Γάλλος. Λοιπόν ποτέ. Ποτέ δεν θά σου δώσω εκείνα τα χρήματα, έφ' όσον μās κατακρα-νείς την Άλασία και τη Λωρραίνη!...

Ρ. Γκιζλό

Κι' ο δανειστής εκόν άκων έφρευε.

Ο κερδισμένος

Τα άκόλουθα άστεια ανέκδοτα άναφέρουν διά τον Γάλλον συγγραφέα Κάρολον Μονσέλ του όποιου ένας χαρακτηρισμός διά-λογος δημοσιεύεται σήμερα στο «Μπούκετο». Κάποτε βρισκόμα-σε μεγάλες οικονομικές δυσχέρειες και οι δανειστές του τον κω-γούσαν άκατάπαυστα. Για να τους ξεφορτωθή έπινόησε ένα εύρη-μα σ' έγραψε έσο από τα πόδια του δωματίου του τον άρθρομύλη.

Οι όχληροι δανειστές πλύνοντες πρό του καταφυγίου έκείνου, όπι-ποθοχαρούσαν κι' αν χάνεσαι, το λιμνηρότερος έδοκίμασε ν' άνοίξη την πόρτα. Ο Μονσέλ με φωνή βαρεία κι' ύποκληρη του φώναζε:

— Είμαι άλλος μέρα!

Κι' ο δανειστής εκόν άκων έφρευε.

Κι' ένω δικό μης

Ένας σύγχρονος ποιητής, από τους μετριοτέρους, κολακεύεται με το να λέγη ότι γεννήθηκε την ήμερα άκριβώς που πέθανε ο Σολωμός.

Μία μέρα τον άκουσε κάποιος διηγηματογράφος γνωστός και του είπε:

— Ασφαλώς εκείνη την ήμερα δύο μεγάλα δυστυχήματα συνέ-βησαν εις την Ελλάδα.

Ο Παλαίτης.

Μ. Ξιμ Γκόρκυ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΜΑΝΙΑΤΙΣΣΑ

Ήλιοσημένη και μαυροδερδή, με θάδιμα και βλέμμα παλινκαριού, με κορμοστασιά λεβέντικη, και το κεφάλι στα σύγνεφα, με μέση που ημπορούσε να ξεχωσθή πολύ εύκολα τα μεσοφούστανα για να κρεμάση την βαρύτερη πάλα, με τα μαλλιά εξαμολυτά στους πέντε άεργους και μπράτσα που θα πνίγαν εύκολα και δαμάλι εις ένα σφιγμένο τους, με την θρησκευτικότερη αγάπη στην καρδιά και την θερμή στοργή στα φυλλοκάρδια, με της τιμής την φλόγα στα μάτια της, η Μανιάτισσα, μιάς παρουσιάζει τον τελειότερον ήθικόν τύπο γυναικός που ημπορούσε να σταθή· τύπο τόσο εξόχως γυναικείο, τόσο εξόχως ανθρωπίνον, δούν και αξιομίμητο και θαυμαστόν, και πολυζήλευτο.

Πρώτη και εξαιρετική εντύπωση που άρχη κείνος που θέλει πρωτοπαί στη Μάνη, — εντύπωση μοναδική δια το κάλλος της, και τη μορφή της, που θα του μείνη ζωηροτάτη κι' όταν αφήση πίσω του της Μάνης τ' άγριοτράχια, — είνε η θαυμασία και φανταστική και στη ζωή και στα αισθήματα πρωτοτυπία που δείχνει η Μανιάτισσα. Θαυμαστό φαινόμενο! Έμπορούσε κανείς να επιβή δίχως νύχτη φόβον να λαθέψη πως όλη η Μάνη η άνυπότακτη, όπως την είνε κι' ο τραγουδιστής, είνε κλεισμένη μες σε μιάς Μανιάτισσας τα χυμωτά τα στήθια.

Η ιστορία εις ένα από τα κτηνισμένα φύλλα της μιάς κληροδοτήσεως, σε δύο λόγια μέσα, απλά εις την λακωνικότητά τους κι' έξοχα εις την πρωτότυπον ιαχύτητα τους, ήδικον κανόνες, η άκριβέστατη τήρησις των οποίων εγέννησε τον μοναδικώτατο στην ψυχή και στα αισθήματα γυναικεϊον τύπο της Μανιάτισσας. Ρώταγαν τον νεαρό Μανιάτη μιά φορά 'ς άπερασμένα χρόνια. — Τι είσαι; — Άντρας ελεύθερος. — Και σε τι άπάνου στηρίζεις τη λευτεριά σου; — Στη θύμηση των προγόνων μου. — Και τι καθήκοντα έχει ο ελεύθερος Μανιάτης;

— Να σεβεται τις γυναίκες και τους γερόντας ύστερ' από το Θεό. Να βοηθήση τους γονείς του. Να εκδικιέται με το αίμα της καρδιάς του κάθε βροιά κι' να γαληνέη τη λευτεριά του όσο και τη ζωή. (Stephanopolit: Voyage en Grèce). Τέτοιου είδους ταπεινά και σοβαρώτατη ήθικη έχρειστήκη για να ριζοβολήση στης Μάνης τάπατητα κατασάβραχα, για να μιάς παρουσιάση εις μέλλον την άνδρικώτερη — από μερικους σπασμένους σύγχρονους μας, — άρετή της θαυμαστής Μανιάτισσας.

Η γέννησις της γυναικός στη Μάνη δε γίνεται άποδεχτή και με πολλή ευχαρίστηση. Και τ' άπονήρευτο βυζασταρουδάκι που τύχει να γεννηθή ήθικόν, το παρομοιάζουν με ένα καδί μπαρμυτή που έπεσε από της μιάνας την κοιλιά. Στο πατρικό της σπίτι η γυναίκα ζή σα σκλάβια αλευρώτρια. Δουλεύει στο σπίτι, σκάφτει στο χωράφι, σπέρνει, όργώνει, θερίζει, βόσκει τα ζωντανά, άλωνίζει μες στις ποιά φοβερές κάψες του καλοκαιριού ευπόλυτη, ξεμαλλιασμένη, ξεκουφη, κατακόκκινη, και με τη βίτσα στο χέρι σαλαγάζει τα μούλια στα καφετιά άλωνι, το καταμυσήμερο — άμαζόνα σωστή, Μανιάτισσα άκέρια, του Ταυγέτου κέρη ζηλευτή. — Όταν θάρη ο καιρός της παντρεύεται. Κι' ο γαμπρός θα την πληρώση με το παραπάνον, όπως της άξιζει κι' όλα στον πεθερό. Κι' όχι αυτό μονάχα, αλλά μαζί με τη γυναίκα στεφανώνεται και τη μαύρη της εκδίκησως υποχρέωση, αν τύχη νάναι από γενιά η γυναίκα του που να χωστώη ή να της χωστώουν αίμα. Κι' όταν παντρεύεται η γυναίκα την σεβονται και οι γονείς κι' οι άδελφοί κι' ο άντρας της, και πάντοτε την αγαπούν. — Η άτιμίασις της γυναικός στη Μάνη είνε το πλιό φριχτότερο άνοσιούδηγμα. Η άτιμη γυναίκα σκοτώνεται άμέσως που φανερωθή από τον τατέρα της. Κι' εκείνος που θα ξεπλανέση μιά παρθένα τότε μονάχα ημπορεί να

ΕΚΔΕΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

ΔΙΠΛΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

[Γραμμένα για το «Μποντίνο»]

Σάλευαν τ' αυγά ορόδα
στο χαμόστιχο από πίσω
— Κι' ο γαϊ, άδερφούλα μου,
κι' ο γαϊ να ο' αγαπήσου;

Αδινά και γιορτινά,
μίσ' στον ήλιον άπλωμένα
— Κι' ο γαϊ, άδερφούλα μου,
πού μ' αγαπήσες και μένα;

Μά ήρθε το φθινόπωρο,
άπ' το μαύρο λόγο πίσω
— Γραφτό-ήταν, άδερφούλη μου,
για να ο' αγαπήσου...

Ρήμαξεν ο άνθόποπος,
τα ορόδα είνε πεσμένα...
— Γραφτό-ήταν, άδερφούλη μου,
να μ' αγαπάς και μένα...

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΟ

Ήμωνα στην άγάπη σου τόσον καιρό κλεισμένος·
κι' αυτό δε θέλω και να πώ, πως μού ήταν φαλακή·
μά τι τα θές, όλα περνούν, άς μείνει ίσαμ κι,
θέλω να φύγω μιά φορά, γιαί είμαι κουρασμένος.

Ίσως κανένας πώ τρελλός, ή πώ βασανισμένος,
να βρεί ο' όνα λύτρωση, και βάλασμο γλυκό·
δσο για μένα, δε μπορώ, μού είν' άρκετά ως εκεί·
θέλω να φύγω μιά φορά—γιαί είμαι κουρασμένος...

Θέλω και πάλι να χαθώ στην πρώτη μου οικιή,
να μη θωροί, να μη ρυγιά, τι γίνεται τριγύρω·
να λημονήσω ως και χαρά κι' άγάπη τι θα πει·
θέλω τα μάτια μου τα δυό να κλείσω, και να γύρω,
—κι' άφινόντας σε να χαθείς στα πέφτα του δρόμου,
να σε κατέχω πώ καλή, ξανά, μέσ' στ' όνειρό μου...

GRAMMENO Σ' ΕΝΑ ΛΕΥΚΩΜΑ

Κι' όταν το βράδυ θ' άπλωθώ, όαν ένα κάλυμμα βαθύ,
και θα σκεπάσει διά παντός τη μάταιη ύπαρξή μας,
μήν πεις πως κάποιον μιά φωνή, θα μείνει τάχα να ποιεί,
το φλογρό το μουσικό, που ήττοχε μεταξ' μας,

Έρμα παραπονα δειλά, το φως πού μέσα μας κιά,
την ώρα που το βραδινό σκοτάδι μās κυνιόλει,
— πως οι άλλοι να τα θυμηθούν, άφου κι' αυτοί θα κοιμηθούν,
όταν θα λείψουν τα πουλιά, και θα χαθούν κι' οι κλώνοι...

Ός και το μόνο το γραφτό—μικρό κι' έφήμερο κι' αϊτό·
πώ τώρα έδώ, και με καρδιά τρεμμένη σου κλείω,
— πόσο πιστεύεις το πολύ, που θα μπορεί ν' άναπολεί
το μικρόν μας το καίμω το πέρασος και κείνο...

Γι' αυτό ο' το λέω να μ' αγαπάς—να μ' αγαπάς όπου να πās,
και νάμιασε έτσι, στοργικά, δεμένο μεταξύ μας,
—γιατί το βράδι θ' άπλωθώ, όαν ένα κάλυμμα βαθύ,
κι' ίσως ποτέ να μη σε βρω, στην άλλη ύπαρξή μας...

Ναπολέων Λαπαθιώτης

αχωρεθή όταν θα δώσω στον πατέρα της ένα μοσχάρι που από την άνηλότερη κορφή του Ταυγέτου να δύναται να σκίση να πιη στη θάλασα νερό». (Par E. Venenig: Le Magne et les Maitines, εν τη Revue des Deux Mondes: μέρος 1 σ. 23 — 14).

Εις τα παλαιότερα χρόνια οι Μανιάτισσες έπεριδιβαζαν στα χωράφια με τα παιδιά τους μέσα στις κούνιες, αλλά με τέτοιον τρόπο κρεμασμένες που νύχουν τα χέρια ελεύθερα για να μεταχειρίζονται και τα τουφέκια που κρατούσαν μαζί τους εις κάθε περιστάσι.

Εις μιά ξεχωριστή μελέτη που έχω γραμμένη για τη γυναίκα στη Μάνη, και που έλλπιζω να διαβασή μ' ενδιαφέρον όταν την τυπώσω έχω μαζεμένα τόσα ήρωικά έπεισόδια γυναικων, που δεν θα μ' έφτανε ο καιρός κι' ο τόπος να ταράδιασω τ' αυτό μου το γραμματάκι. Ο Ιούλιος Βέρν εις μίαν ξεχωριστήν ιστορίαν, που βιασμένη και πλειότερο ψευτική, για τους Μανιάτες που τη λέει «Το Αλγαίον άνου κάτου», άμετάφραστη εύτυχώς στη γλώσσα μας, κοντά εις τόλλα του τάκωια και υπερβολικά, ζωγραφίζει ένα τέτοιο θαυμάσιο τύπο Μανιάτισσας άντοργυναικάς. Και όλοι οι έβνοι συγγραφείς και περιηγηταί που έγραψαν για τη Μάνη — και είνε τόσοι, — μάς άραδιάζουν κι' από μίαν άρμαδιά καθενας τους ήρωϊκόν της Μάνης. Σεχωριστά όμως, που δεν άπανταί κανείς σε κανένα μέρος της άλλης· Έλλάδος τόδες τον άριμόν ήρωϊκές άμαζόνες, δεν άπανταί μου φαίνεται ούδε στη μορφή και τον χαρακτήρα γυναικεϊούς τόπους σαν της Κνωά — Ρήνης, της Θεοχάρης ή της Γερακάραινας.

Το συμπέρασμά μου είνε ότι άξιζει, μά την αλήθεια, να πληρώνεται με το παραπάνον μάλιστα ο πεθερός, άφου χαρίζε στο γαμπρόν ένα τέτοιον ούδάνιο σύντροφο, ένα τέτοιο χαριτωμένο παληκάρι που από τόνα χέρι μπορεί να κρεμάση την κούνια και από τόλλο να κρατή με τόση χάρη το καριοφύλι.

Μά ποιος φαντάστηκε τέτοια τη γυναίκα; Μπορεί μονάχα ο φίλος μου Μητσάκης. Μά είνε Μανιάτης κι' αυτός και δεν πιάνεται.

Κώστας Παροσχάννης

ΟΥΓΓΡΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΚΡΥ ΜΑΖΕΠΠΑ

ΥΡΙΑΚΗ πρωί. Ο φθινοπωρινός ήλιος ρίχνει τις ακτίνας του εις την αυλή όπου ο Αίμερι Μπάρης δρθιος άπλω-μάνει τη θαλπωρή. Ένας χωρικός δεν εύχαιρεί παρά μόνο την Κυριακή για τέτοιες άπολαύσεις. Η άλλες μέρες είνε για τη δουλειά. Ίσως να μη θέλη μονάχα ν' άπολαύση τη θαλπωρή του ήλιου αλλά και να παρατήρηση τους άνθρώπους, που πηγαινούν στην έκκλησία. Μπορεί ακόμη όλα αυτά να γίνονται έπειδι φορεί και καινούργια ρούχα. Και σε μιά τέτοια περίπτωσι δ χωρικός σκέκεται πάντοτε δρθιος, έκτός από την όρα του γευμάτος, για να μη τα τσαλακώση. Ο Μπάρης, φορεί μιά κυλότητα από βαθύ μπλε καινούργιο ύφασμα. Πλατιά κουμπιά λαμποκοπούν επάνω στο γέλεκο του σαν άσπρη. Η μπότες του που τις είχε χθές λουτράρει με τα ίδια του τα χέρια γυαλίζουν σαν τα της άγιλάδας. Είνε χτενισμένος και μαντεκιασμένος. Το μουστάκι του άγκιστρωμένο και σιδερωμένο μοιάζει σαν νάναι κολλημένο πάνω από τη χοντρή του μύτη.

Ορθιος κυτάζει τους άνθρώπους που περνούν, ο σκύλλος του κοντά του παρμονένει πίσω από το φράκτη με την ίδια ήρεμία του κυρίου του. Άνδρες με μπλε φορέματα, γυναίκες με φουστάνια κρεμαστά, κορίτσια με κυριακάτικα, περνούν από καιρού εις καιρόν έμπρός από το σπίτι. Η γυναίκες κρατούν κάτω από τις μασχάλες χοντρές σύντροφες, από τις όποιες κρέμεται κι' ένα κομπολόγι. Η σύντροφες των κοριτσιών είνε πιο μικρές και μιάς με το κομπολόγι τους κρατούν και λουλούδια.

Περνώντας έμπρός άπ' τον Μπάρης, μερικοί χαιρετούν, άλλοι όχι. Άλλά τα κορίτσια και η γυναίκες χαιρετούν όλες, γιατί δεν ημπορούν να γυρίσουν το βλέμμα άλλο, μπροστά στο σπίτι ενός «ζωντοχήρου» — έτσι λένε σ' έμας τους χωρισμένους από τη γυναίκα τους. Θέλουν να κατασκοπεύσουν το ύψος του, να διακρίνουν την όλμη του, ή φοβούνται μήπως αντίκρύσουν μιά μέρα πλάι του τη γυναίκα του.

Πράγμα παράξενο αυτός ο χωρισμός εις τη ζωή των χωρικών! Άλλά μιμούνται εις το ζήτημα αυτό την άνωτέρα τάξη όπου η γυναίκες την μιμούνται πίνοντας καφέ και τα κορίτσια φορώντας πέδιλα. Τα κορίτσια του ρίχνουν ματιές, όπως θα έκαναν για ένα νέο. Έπειτα και ο Μπάρης δεν είνε παραπάνον από τριάντα χρονών και από την στιγμήν που η γυναίκα του τον εγκατέλειψε, το μουστάκι του είνε πάντα στριμμένο, δείχνοντας με τον τρόπο αυτόν ότι επιθυμεί σοβαρώς το διαζύγιον. Στους χαιρετισμούς άπαντά με κλίση της κεφαλής. Εις τις γυναικές ο χαιρετισμός του είνε λιγάκι παρόξενος. Άχ! αυτές η γυναίκες τι όθρημον κάνουν γύρω από την ιστορία του!

Όταν όλος ο κόσμος πέρασε πιά, πήρε το παιδί του έρριξεν εις τους ώμους του το σακκί του και εις την μητέρα του στην κουζίνα: — Δεν πρέπει να βιαστής για το δείπνον.

Θά πάω να ιδώ τον Ζάνκη.

Η γρηούλα που έβριμνε, έσυρε τα χέρια της γεμάτα από ζύμες και τον έκύτταζε έκπληκτη:

— Να 'δης τον Ζάνκη;

— Ναί, άπάντησεν έκείνος, δεν μπορώ να ξεχώσω αυτό το παιδί.

— Τότε φέρο το έδώ και σιάξ τα μ' αυτή τη γυναίκα. Πές της πως ήτανε λάθος δικό μου.

Ο Μπάρης κινεί το κεφάλι.

— Όχι, δεν θα την πάρω πίσω. Ποτέ δεν θα το σιάξω μαζί της!

Έπειτα διευδύνθηκε προς τους κήπους κι' εξακολούθησε το όρμητο του, μέσα στο μεγάλο όρμητο, μέσα στο μεγάλο όρμητο που περνούσε από δυό στίχους άκακίων. Σ' άπόστασι σεβασμού άκολούθησε ο σκύλλος του.

Νιώθει καλά το ζων πως αν τον καταλάβη θα το διώξη. Άλλά ο Μπάρης δεν κυτάζει πίσω. Άποροφρημένος βαδίζει άνάμεσα από τις άκακίες των οποίων τα φύλλα άρχίζουν να κινιρίζουν. Έδώ κι' εκεί, γυαλίζουν οι κόκκινοι καρποί ενός φράκτου από άγιοσφοδιές.

Εκάνω εις το όρμητο χοροπηδά ένα σπουργίτι. Τέλος ο Μπάρης έφθανεν εις ένα λόφο που μπορούσε κανείς να διακρίνη το καμπαναριό του γετονικού χωριού.

Θυμάται πως στην έποχην που ήτανε άρραβωνιασμένος το άντίκωμα της κόκκινης αυτής στήγης τον έκανε πάντοτε εύτυχισμένο. Ήταν ή έκκλησία που τους έστεφανόσαν. Η εύλογία του παπά του έφερε εύτυχία λίγα χρόνια, έπειτα έχωσε ο διάβολος την οίκα του.

Εις τα σύντομα του χωριού υπάρχουν κοντά εις το όρμητο άγριο-δμασχηνές.

Ο Μπάρης κόβει ένα κλωνί και το βάζει μέσα εις το σακκί για

ο Καπε δίστρια και ε έρύλες του Πολανού ίππέτου. — γάβρωσ και εκδίκησις. — Η ρητερική ενός ππάς και ή... Άρρία Γενεβέφα.

ΙΑ ΤΡΑΓΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Άνωστόν Έλληνας στιχουργό, προσπαθήσαντος να συγκαίνιση α της περιγραφής του παθήματος του έραστού. Το σχετικό ποίημα δρει την έπιγραφην «Η εκδίκησις του άντρός» και έξεδόθη το κατόν τφ 1870 εν Παρίσις υπό του τότε καθηγητού της Νεοελληνικής γλώσσης Αιμιλίου Λεγκράντ εις την συλλογήν του «Δημοϊκά τραγούδια». Κατά την γνώμην του άειμνήστου Σπυρίδωνος χιάσπου το μικρόν τούτο έπος είνε μόν γραμμένον εις την δημόδη — Ούδ'ε, πάλιντος δεν είνε λαϊκόν κατασκευάσμα, όπως ενό-

Ο σκύλλος έβαλε την... Είνε δε μάλλον έργον ήμολογίου στιχηροσ πίσω λίγω βήματα. Έπείπερι Μαζέππα ιστορήματος, αν και

Περιέμενε τάχα ν' αλλάξη ο χωρ. Μπορεί μαντεύση τις σκέψεις ενός σκύλλου μόνι... άσπρη.

Ένας σκύλλος δεν πρέπει ν' αφήνη το σπίτι, όταν είνε η έποχή της δουλειάς.

Το καθήκον του τώρα είνε να φυλάγη τα σπατά. Ο Μπάρης στρέφει το κεφάλι όπισω, βλέπει το σκύλλο του που μένει άκίνητος. Το κουνάει το μπαστούνι του όρμιμένος, ο σκύλλος έμβρόντητος άκόμα κρυβεται και εξαφανίζεται.

Ο Μπάρης εξακολουθεί το όρμητο του.

Ένα μήνα τώρα ζούν χωρισμένοι η καλύτερα προ ενός μηνός η γυναίκα του τον εγκατέλειψε. Ναί, η μάνα του ήαν η άφορη.

Είχε δώσει στο λαμό του μικρού Ζάνκης μιά πετσέτα για να μην την πέρνει ο άνεμος. Βέβαια ο άνεμος δεν μπορούσε να πάρη την πετσέτα, αλλά από αυτό ο μικρός έπαθε από φλόγωση του λαμπού, γιατί η πετσέτα είχε πολύ σφιχτεί γύρω του. Η γυναίκα του είνε τότε πως η καταραμένη αυτή πετσέτα ήαν η άφορη του πονόλαιμου του παιδιού. Η μητέρα πειράχτηκε κι' άπήνησε πως δεν θα της έκανε τώρα το δάσκαλο η νύχη της. Ο καυγάς άνοιξε άπ' αυτό. Καταλήσανε σίς βροσιές. Ο Μπάρης άγνησε κι' έγύριζε από ένα τραπέζι. Χλώμιος βλέποντας τις δυό γυναίκες να μαλώδουν. Κι' όταν άκουσε με τι τρόπο η γυναίκα του έβριζε τη μάνα του, μανιώδης σήκωσε το μπαστούνι του.

Δεν είνε παράξενο πράγμα να κτυπά ένας χωρικός τη γυναίκα του. Άλλά εις το σπίτι του ήαν η πρώτη φορά.

Μοναχοκόρη η γυναίκα του ήαν χαϊδεμένη από τους γονείς της, και δεν του ήαν έδωσαν παρό ύπο τον όρον να μην έαναπαύη κρασί ούτε οινόπνευμα. Είχε ένα παρόξενο φυσικό.

Μόλις έπανε, χτυπούσε ότι βρισκότανε μπροστά του. Βέλνυρο φυσικό. Άλλ' ύπάρχουν πολλοί τέτοιοι άνθρώποι. Μιά κατόπια κρασί κίνει μανιώδεις, ανθρώπους που συνήθως είνε άνάγια.

Ο Μπάρης τώδεσε αυτό και τ' άπέφυγε όσο μπορούσε, και γι' αυτό ζούσαν εύτυχισμένοι.

Άλλά στο τραπέζι που τον έβριζε καλώς βρόθηκε στην ανάγκη να πιη κι' έπειτα από τέσσε χρόνιαν έγκρατεια, βρήκε το κρασί έσφιχτό...

Η γυναίκα άρχισε τις φωνές από τα πρώτα κτυπήματα. Έπειτα βιαστική, φόρεσε την κυριακάτικη ρόμπα της, πήρε τον μικρό Ζάνκη άπ' το χέρι κι' έφυγε χωρίς να έαναγορίση.

Οι γέροντες συμβούλευαν τον Μπάρη να πάη να ζητήση τη γυναίκα του.

Ήτον τιμία, έργατική, μολονότι δεν έφερε ως ποτέ παρά ένα μόνον φόρεμα.

Ήσουν μετριομένος, του είπε ο παπάς. Είμαι λάθος σου· η γυναίκα σου είφερε την έγκρατεια σου. Άλλά τι τα θέλεις; Έχει και αυτή την ύπερηφάνειά της.

Ποτέ στην ζωή μου δεν θα έαναπαύη, άπήνησε ο Μπάρης. Καλύτερα να βγάλω το λαβύγγι μου. Άλλά κι' ο σκύλος που άφινει τ' άφεντικό του δεν άξιζει τίποτε πιά.

Έπειτα από μίαν εβδομάδα ένα άμάρια σταμάτησε μπροστά στο σπίτι του. Ένας σπρηγής της γυναίκας του κατέβηκε μαζί μ' ένα γέρο σπιηλά και φλεγματικό που ή μιά άιση του ποστικαίου του ήαν στομένη και η άλλη πάντα πεσμένη. Ο Μπάρης πιστεύοντας πως ήλθαν να ζητήσουν συγγίλωση τους υπεδέχθηκε με άγρια βλέμμα.

Τι θέλετε;

— Τίποτε, το μπαούλο και το κρεβάτι! Κι' έπειδή ο γέρος δεν έκανε λόγον ούτε για συγγίλωση ούτε για τίποτε άλλο ο Μπάρης άρχισε να κατευνάζη το θυμό του και στηριγμένος στον τόπο, παρατηρούσε, χωρίς να τον βοηθήση, τον σπρηγής της γυναίκας του, που φόρτωνε το μπαούλο και το κρεβάτι στο άμάρι.

Η μάνα του ήαν έκείνη τη στιγμή στην έκκλησία. Όταν ο

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΜΑΝΙΑΤΙΣΣΑ

Ήλιοσημένη και μαυροδερδή, με βάδισμα και βλέμμα παλκαριού, με κορμοστασιά λεβέντικη, και το κεφάλι στα σύγνεφα, με μέση που ημπορούσε να ξεχωσθή πολύ εύκολα, τα μεσοφούστανα γιά να κρεμάση την βαρύτερη πάλα, με τα μαλλιά εξαμολυτά στους πέντε άερφδες και μπράτσα που θα πνίγαν εύκολα και διαμάλι εις ένα σφίξιμό τους, με την θερμοκρασιότερη αγάπη στην καρδιά και την θερμή στοργή στα φυλλοκάδια, με της τιμής την φλόγα στα μάτια της, η Μανιατίσσα, μιά παρουσιάζει τον τελειότερον ήθικο τύπο γυναικός που ήμπορούσε να σταθί: τύπο τόσο έξοχως γυναικειο, τόσο έξοχως ανδρώπινον, δσον και αξιομίμητο και θαυμαστόν, και πολυήλετο.

Πρώτη και εξαιρετική εντύπωση που άφηε κείνος που δει και ματιά πρωτοπαί στη Μάνη, — έντύπωση μοναδική δια τή γυναικάς του. Θάλεγε και τη μορφή της, που θα του μείνη ζωντανή ως η καπνίζουσα πίπα του πιάσθε του της Μάνης τ' άγριοτροχάλον σύρει όπως η λοκομοτιβία σύρει φανταστική και στη ζωή και στη θάλασσα. Θάνατος τ' άδενως νύχτη φόβο.

σκύλλος, παραδείματος χάριν ο σκύλλος της γυναικάς του γιά να τον κτυπήση με το μαστούνι του. Ούτε ένας σκύλλος όμως δεν φαινόταν εις τον δρόμο.

— Δεν θα με δούν, ψιθυρίζει μελαγχολικός. Μά τί διάβολο έχω και τρέχω έτσι από δω κι' από εκεί σαν άνοιξιάτικο αεράκι; Ήλθα να ιδω το παιδί μου και το παιδί μου μ' άνηκει!

Πέρνοντας θάρρος από τους ίδιους του συλλογισμούς, γυρνά φάτσα εμπρός εις το σπίτι του και στηρίζεται εις το μαστούνι του. Φυσά δυνατές τούφες καπνού, προς το μέρος της πόρτας, γιά να δείξη έτσι πως δεν φοβάται κανένα. Μόνο που δεν θέλει να μπη μέσα στο σπίτι.

Ο Ζάνκης ο γιούς του, μπορεί νά τον δη κι' έτσι θα μιλήσουν. Άλλά το παιδί του δεν φαίνεται πουθενά. Ο Μπάρης μένει εκεί άκίνητος, θαυμάζοντας το σπίτι. Όλα γύρω ήσαν άκίνητα όπως και πρό εξή ετών. Εις το κήπο επάνω εις τον πάσσαλο είναι κρεμασμένο το δοχεύο με το γάλα, γύρω τα λουλούδια άνθίζουν όπως και το καιρό που η γυναίκα του ήταν κορίτσι.

Άνάμεσα σ' αυτά τώρα κτενίζουν και τρία ήλιοτροπία. Αυτό μονάχα υπάρχει καινούργιο μέσα στο περιβόλι. Πόσα λουλούδια από τον κήπο μαράθηκαν πάνω στ' αυτί του. Κι' όλα του τα έδινε με άπειράφιμια φιλά...

Ένας σωρός πέτρες ήταν στην άλλη μεριά του δρόμου. Ο Μπάρης σκέφτηκε γιάτί να μη καθίση. Η πέτρες δεν αποτελούσαν μέρος της περιουσίας της γυναίκας του. Κι' έπειτα το πουλί ξεποστάνει όπου του άρεσει. Η πίπα του άρχισε να σβήνη. Την άναβει πάλι μονοτόν ο άργιλος από τον όποιον εινε φτιασμένη εις άκμή θερμός. Κατά τον βαρώνον Σαίτρες υπάρχουν σιγίμες εις την ζωή του ανθρώπου που χρειάζεται άπολύτως να εινε άναμμένη η πίπα του. Καθισμένος άντικρυ στο σπίτι, καπνίζοντας διαρκώς παρατηρεί έφαφα πλάι του άκουσίως και τί βλέπει; Τόν παρακοιούσαντα σκύλλον του, καθισμένον χαμηλά πενηνταριά βήματα μακριά να τον κτυπά προσεκτικά.

— Νά! ο σκύλλος, μουρμούρισε ο Μπάρης, δεν θέλει να αφήση τ' άφεντικό του! Έδώ Χάτιον!

Ο σκύλλος τόν έπλησιασε και πήδησε εύθυμος επάνω του. Ο Μπάρης τόν χάιδεψε απαλά στο κεφάλι, εύτυχής γιάτί δεν ήταν πιά μονάχος.

Άλλ' ο Χάτιον κάτι έχει φερμάει; ρίχνεται προς το σπίτι. Έκείνη τη στιγμή έβγαινε ο Ζάνκης.

Φορούσε κατακαίνουργα παπούτσια και ένα φορεματάκι κεντημένο με κόκκινα λουλούδια. Το μικροσκοπικό αυτό το φορεματάκι ήταν όλως διόλου περιττόν, αλλά ο πατέρας βλέπει πως φροντίζουν γιά το παιδί. Μ' ένα εύθυμο γαύγισμα ο σκύλλος επήδησε επάνω στο παιδί και του έγλειψε τα μάγουλα.

— Χάτιον μου, μικρούλη μου σκυλάκι!

Ο Μπάρης άναμένει ήσυχος το τέλος των άμοιβαίων αυτών διαχύσεων. Ο Ζάνκης συνοδευόμενος από τον σκύλλο έρχεται προς το μέρος του. Ο Μπάρης τον φιλά με όλη του την καρδιά.

Μπαμπάκα μου, φώναζει το παιδί με γορά.

Ο σκύλλος έν τω μεταξύ είχε γυρίσει προς το σπίτι κι' ένν' ο Μπάρης θωπεύει το παιδί του, δεν του διαφεύγει ότι κάποιον κομμάτι κόκκαλο κι' ένα κομμάτι ψωμί πέταξαν από το σπίτι εις τόν Χάτιον.

Τότε το άγοράκι τόν τραβά από το χέρι και του λέει.

— Έλα, μέσα μπαμπάκα.

— Όχι! άπαντά ο Μπάρης σοβαρά, δεν ήλθα γιά να μω μέσα στο σπίτι.

Κι' έπειδή το παιδί έπέμενε, μιά σκυά παρουσιάστηκε στο κατόφι. Άκούστηκε ο θρούς ένδς φουστανιού κι' ο Μπάρης αισθάνεται ένα έλαφο άρωμα μέντας, αλλά πεισιμαρμένος δεν σηκώνει το κεφάλι του.

— Άίμερι, είπε μιά φωνή πολύ γνωστή του, έλα λοιπόν, ήμπορείς να μιλήσης με το παιδί σου μέσα εις το σπίτι μας.

κίνημα

άλογα

χαν τε-

α τη γυ-

ερνούσε

τήση τη

βράδυ

τούφα

ο του

μάτων

σε στη

ιστερό

πρεπή-

προ-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

απο-

ΟΝΕΙΡΑ ΠΟΥ ΣΤΟΙΧΙΖΟΥΝ ΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΟΜΟ

ΤΙ ΕΙΔΕΝ Η Χ. ΒΑΝΔΕΡΜΠΙΛΤ

Ένα τρομακτικόν ένειρον. Ο φένος του συζύγου της. Ο άμαξός άναγνωρίζει το μέρος. Άγορά και καφέ-δάφισις του κτιρίου. Η Χ. Βάντερμπιλτ ήσυχος.

Θέλετε να μάθετε τι στοιχίζουν τα όνειρα καμιά φορά στους πλουσίους; Διαβάστε την ακόλουθον άληθεστάτην ιστορίαν:

Μιά νύχτα η σύζυγος του πολυκεκατομυριούχου Βάντερμπιλτ είδε ένα φοβερό όνειρο. Νειρεύτηκε δηλαδή, ότι το άμάκι του συζύγου της προσέκρουσε στην γωνία μιάς οικίας, ότι ο σύζυγος της έξεσφενδονίσθη έξω αυτής και έφονεύθη και ότι ο άμαξός της έσώθη προφύσσας να κρεμασθή από ένα φανάρι, που βρισκόταν στη γωνία αυτή... Άνησυχήσασα η Χ. Βάντερμπιλτ από το παράδοξο αυτό όνειρο προσεζήλεσε την επομένη τον άμαξήλατόν της. Βάντερμπιλτ, του διηγήθηκε τα πάντα και τον προσέκαλεσε να τη ύποδειξη όλας τας προσεχούσας γωνίας των σπιτιών, προς τών οποίων περνούσαν καθημερινώς με το άμάκι. Ο άμαξήλατης έγνωρίζεν όλες αυτές τας γωνίας και άρχισε να τας άπαριθμεί στην κυρία του, η οποία εύηχε τέλος από την περιγραφή του και την γωνία του σπιτιού που είδε στο όνειρό της. Η γωνία αυτή άνηκε σε μία μεγάλην οικίαν, κειμένη πλησίον του μεγάρου του Χ. Βάντερμπιλτ.

Άρχισε, είπεν η Χ. Βάντερμπιλτ στον άμαξήλατόν της, όταν το έξακουσαν αυτό, και έκάλειαν άμέσως ένα από τούς παραινόμενους της, στον όποιον άφου έκαμε την περιγραφή του έν λόγω σπιτιού, τον ρώτησε:

— Σε ποιόν άνήκει το σπίτι αυτό;

— Άνήκει, κυρία μου, άπάντησεν ο πράκτωρ, εις μίαν μετοχικήν εταιρείαν, η οποία έκτός του σπιτιού αυτού κατέχει και άλλα μέγαρα στην Βαλτιμόρη και στη Βοστώνη.

— Πολύ καλά... Και πόσο μπορεί να εινε το μετοχικό κεφάλαιον της εταιρίας αυτής;

— Νομίζω περίξτα δύο εκατομμύρια.

— Α! ακόμη καλλίτερα! Άγοράστε λοιπόν, σεις παραινόμενοι, προς το παρόν όλας τας μετοχάς της λογαριασμό μου. Ο Χ. Βάντερμπιλτ δεν πρέπει να μάθι τίποτε σχετικώς.

Την ιστορίαν άπλήθευ άμέσως και ένηγορησε κατά ένταύτης κυρίας του. Άρχισε ν' αγοράζει τας μετοχές του περιγραφέντος μεγάρου, πράγμα που κατέπληξε τούς έν τώ Χρηματιστήριον και τούς άφησε να μυστισθούν, ότι κάτι ύποπτο συμβαίνει. Τονομήσας με την ζήτησιν αι μετοχάς ύπώθησαν φοβερά, αλλά ο άμαξήλατος έξακολούθησε ν' αγοράζει, μέχρις ότου έφθασαν στο διάλυμα της άρχικής του αξίας.

Η κυρία Βάντερμπιλτ έστενοχωρήθηκε κάπως λόγω της ύστερας αυτής, έν τούτοις όμως έδανείσθηκε χρήματα από τον έγγυό της και έξακολούθησε ν' αγοράζει μέχρις ότου δεν απέμεινε παρά μίαν εις την άγοράν και το μέγαρο έγινε δικό της.

Κατόπιν αυτού έκάλειαν άμέσως τον άρχιτεκτονό της και τον παρήγγειλε να καταδαφίση τάχιιστα την γωνίαν της οικίας έξ ατίας της οποίας συνέβη το δυστύχημα που είδε στον ύπνο της. Η παραινόμενος άρχισε άμέσως και το μέρος αυτό έμεινεν άνοητό, όταν να μιν εινε καθόλου επικίνδυνον.

Όταν έτελειώσαν έντελώς αι έργασίαι αυτές η Χ. Βάντερμπιλτ ήσυχως και ειπε τα πάντα στον σύζυγό της, ο οποίος δεν ήτο τάχατο πως θα έσπαταλάτο τόσο χρήμα έξ ατίας ενός όνειρου.

— Εύχαριστώ δεν ήλθ γιά να μω μέσα.

Και μ' αυτά τα λόγια ύψώνει το κεφάλι του, βάζει την καρ του άνάμεσα εις τα δόντια του και κτυπάει καμάτα την γυναίκα του. Ένώ την κοιτούσε έτσι προσεκτικά σκέφτηκε πως όλο το χωριό άσφαλώς δεν θα υπάρχει άλλη πύ όμορφη.

... Το ίδιο εινε... Μιά γυναίκα που έγκατέλειπε τον άνδρα της ήταν σαν το άνθισμένο κλαδάκι που άποσπώμενον από το δέντρο ήταν σαν τή σκόνη. Γιατί να την περιμαζεύει; Αυτή εινε η γνώμη του Μπάρης και θα την έλεγε άσφαλώς, αν ένας γυναικός ήμπορούσε να διατυπώση τις γνώμες του.

Κουνώντας την οδρά του ο σκύλλος χοροπηδά τραγικά τον άνδρα της. Έξω καλά, είπεν η γυναίκα του χαμηλώνοντας τα βλέμματα, δεν ήλθες γιά μένα, γι' αυτό κι' έγω σε κάλω μέσα να μω με δη ο κόσμος.

Και με τα λόγια αυτά βάζει το χέρι της πάνω στον άνδρα της άνδρός της. Από μακριά φαίνονται τα πλήθη που γρονθοποιούν λειτουργία και σκορπίζονται εις τούς δρόμους.

Ε λοιπόν, είπε ο Μπάρης εις το παιδί του, θέλεις να μω μέσα;

— Μά, ναι λοιπόν, άπάντησε ο μικρός. Το χροάκι έχει σπείρει στο τραπέζι γιά σένα!

Μετάφρ. Α. Α. Σ.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ προς άγοράν τα κάτωθι βιβλία: Το «Εισαγωγή» τ' Αϊ Ροκκουά μετάφρ. Γουζέλι. «Οι Βασίλεις των Βοστώνης» υπό Έδμ. Άμπου, μετάφρ. «Συλλογή Δημωδών Αισιολογίας» Ζαμπέλιου, «Σονέττα» Στ. Μαρζόκη «Το Φίλημα» παρ. Τερτσέτη, «Ανδρώπος του Κόσμου» Γρ. Βενουζέλου. Γράψατε Χ. Χ. Σαμ. περιοδικόν «Μπουκέτο».

12 Ιουλίου 1925

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΣΩΗΝ

Η ΤΙΜΩΡΙΑ ΤΟΥ ΜΑΖΕΠΠΑ

Αι λιθογραφίαι ένές Ναιπλιακού κειρείου.— Η δολοφονία του Καπε δίστρια και έ έρύλες του Πολανού ήπνέτου.— Ένα Έλληνικό τραγέιδι γιά τόν Μαζέππα.— Έως και έκδίκησις.— Η ρητερική ένές καλογέρου του Άγίου Όρους.— Ο Μαζέππας και ή... Ωραία Γενεβέφα.

ΜΙΑ ΤΡΑΓΙΚΗ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

άγνώστου Έλληνος στιχουργού, προσπαθήσαντος να συγγινήση διά της περιγραφής του παθήματος του έραστού. Το σχετικό ποίημα φέρει την έπιγραφην «Η έκδίκησις του άγρός» και έξεδόθη το πρώτον τώ 1870 έν Παρισίοις υπό του τότε καθηγητού της Νοεολογικής γλώσσας Αιμιλίου Λεγκράντ εις την συλλογήν του «Δημοτικά τραγούδια». Κατά την γνώμην του άειμνήστου Σπυρίδωνος Λάμπρου το μικρόν τούτο έπος εινε μόν γραμμένον εις την δημώδη γλώσσαν, αλλά πάντως δεν εινε λαϊκόν κατασκευάσμα, όπως ένόμισεν ο Γάλλος καθηγητής. Εινε δέ μάλλον έργον ήμολογίου στιχουργού, έμπνευσθέντος έν τού περὶ Μαζέππα ιστορήματος, άν και δεν τόν άναφέρει ονομαστί:

Όμορφονιός άγάπης όμορφη παντρεμένη κ' έχαιροναν στον έρωτα και στη γλυκύαν άγάπην. Πλήν πλάκα στην έφάντασαν ήμεις να φτυχίσουν. Ο άνδρας ο βασιλικός την προσία λογάσει, και παίρνει τούς συντροφούς του και πάει να τούς πλακώσει. Η ύστε τους και έφάντωναν γλυκά στο μεσονύχτι. Κ' είχαν στροφή τη δροσιά και φωτερό τ' αστέρι. Ο άνδρας την γυναικά τον άλάτεια σκοτώνει, οίματός του χέμα τον στα στήθη που έφύλασε.

Με τούς στίχους αυτούς άρχίζει το ποίημα. Έπειτα ο ποιητής διηγείται την έκδίκησιν του συζύγου κατά του άπατεώους:

Τόν έραστήν έπιάσαν οι Άλλοιποι συντρόφοι κ' έφεραν ότι άγριο βρεμένο μέσ στους λόγγους. Σαράντα το κρατούσαν τ' άλογο το άψαμένο και σαν θηρίο χλιντρίζε και ιταλασπούσε. Τόν όλοιο τόν όμορφονο στο άλογο τόν έδωσαν, κ' έπειτα το βασέσαν, να φύγη, να μανίση.

Επί πέντε όλοκλήρους ήμέρας το γογγυρόν άλογο έτρεχε:

Ποτάμια, λόγγους έσκισε και όρχεις και λαγκάδια ή όρχεις ματωθήσαν του δολιού καβαλλάρη στού ήλιου το βασίλειμα της πέπτης της ήμερας το άλογο γροντίζει και πέφτει αποδυναμωτόν. Κ' άκουσε τον καίεται άσάν, ο καβαλλάρης κ' άγαμέ πουλιά μαζώχτηκαν να φάνε τα κομμάτια τους.

Ένώ δέ διαβάται διερχόμενοι έτοιμάζονται να θάψουν τόν ύποτιθέμενον νεκρόν «ο νεός βασιαναστέναζε, άνοιγχεί τη χελμή». Οι διαβάται εύσπλαχνισθέντες αυτόν, τόν περιβάλλουν και όταν έδρασευθή και βασιλείας εγίνηκε σε κείνα τα ήμέρια». Έτσι έση πολλά και όταν άπέθανε «στον Άδη άγαλιάστηκε με την άγαπή τη».

Οι Έλληνες λόγιοι του 18ου αιώνος ήσυχήσαν όχι μόνον με το έρωτικόν έπεισόδιον του Μαζέππα, αλλά και με την άναστασίαν του. Μεταξύ τών χαριτογράφων κειμήλιον της έν Άγιο Όρει, Μοΐνης Παντελεήμονος υπάρχει και ο στίχος αριθμ. 567 κωδ. περιλαμβάνων και δύο μελέτας αναφερόμενας εις τόν Μαζέππα. Η πρώτη έχει έπιγραφήν την εξής: «Μελέτη τίνας άν ει τοι λόγους η φιλοχρίστος, θεοσεφής τε και νικήτης άει βασιλεύς Πέτρος Αλέξιος βίττης προς τόν ύπαιτο άποστάτην Μαζέππα, ίκετεύοντα τη θανάτω ήναι, αλλά συγγνώμης τυχειν έφ' εις έκδοξες. Η δεύτερα έπιγραφεται: «Μελέτη τίνας άν ει τοι λόγους Μαζέππα, μετά την άποστασίαν και τόν πόλεμον κρατηθείς υπό του φιλοχρίστου βασιλέως Πέτρου και μέλλων φρονεύνηται».

Αι έπιγραφαι τών δύο μελετών φανερώνουν τόν χαρακτήρα των. Πρόκειται δηλαδή περί ορητορικών δοκιμίων. Ο γράμμας λέγει ο Στ. Λάμπρος: «Οστις ειναι άνόητος και άγνοστος, δεν άνασκει εις ιστορίαν ήθεσιν τών κατά την άποστασίαν του εσκαπείδου, και διά τούτο, άλλοιον στοχαστεί τις ιστορίης άκριβείας, παριστάνων τόν Μαζέππα συλλεγμένα και άπολογούμενον πρό τών συμβόλων του Τσάρου, παρά τών οποίων ούτος κινήσει τόν θάνατον του ήπνέτου. Ο σκοπός του συγγράμτος ειναι, καλώς ορητορικά, δέλει να επιδείξη την τέχνην αυτού ίσως έν τη κατηγορία και τη άπολογία. Ο άγνώστος ορητοδάσκαλος του Άγιορειτικού κώδικος έλαβε ύπόψιν τόν Μαζέππα άντι να λάβη διονόηποτε άλλος άποστάτην, οιοδνήποτε άλλον ύπόδοιον. Άλλά προετίμησε τόν άγρότην της Ούκρανίας, ως δυνάμενον να παραστήση έν μόν τη κατηγορία αυτού τόν άποστάτην και κακοποιόν, έν δε τη άπολογία τόν ήρωα και έλευθερωτήν και ήρωό έών να επιδείξη την ιδίαν τέχνην έν τη πασαστάσει του ήρωος άδού ως κρείττονος...».

Αναλόγως φιλοδοξεί με τόν άνώμνηον ορητοδάσκαλον του Άγίου Όρους έτρεψε και ο κουργος του Ναυπλίου, ο κάτοχος της εκδοχής της τής τιμωρίας του Μαζέππα λιθογραφίας. Έπι παραδείγματι τόν έρωτούσαν:

Τι παριστάνει αυτή η ζωγραφία;

Και ο Μοσχονησιώτης λαμβάνων ύπος τυχούτων ύπαντοδών: — Όρατον πράγμα!.. Ο Μαζέππας που γύρενε να...καταλάβει, δηλαδή...την θραϊν Γενοβέφα, και τόν έπιασε ο άνδρας της ο Γοδαφρόδας....

Από της στιγμής εκείνης η γλώσσα του φιλόστοργου ποιητή δεν είχε στασιμότητα. Καί νοστιμότητα, με όλας τας λεπτομέρειας της, διηγείτο την δραματικήν περιπέτειαν της θραϊκής Γενοβέφας, γνωστήν από τα εμύθια κυκλοφορούν την εποχήν εκείνην λαϊκόν βιβλιαράκι.

Εις τα παλαιά συνοικιακά καφενεία τών Άθηνών, εις κουρεία κλπ., συνηθέτερον όμως εις τα επαρχιακά, βλέπει κανείς εικόνας παλαιάς, λιθογραφίας ή ξυλογραφίας που έχουν την άξιν των όχι μόνον από καλλιτεχνικής, αλλά και από ιστορικής άπόψεως.

Εις το Ναύπλιον ύπάρχει ένα παλαιότατον κουρείον, μικρόν, το όποιον συντηρεί κάποτε ο Μοσχονησιώτης, γιγαντόσωμος, μουσανλής άπόγονος του άρματολού του 21. Το κουρείον έστολίζεται σιν τούς άλλους και με σχεδιάσμα της δολοφονίας του Κυβερνήτου, κειμμένον με κραγιόν, από Γάλλον εύρεθέντα την εποχήν εκείνην εις το Ναύπλιον.

Το σχεδιάσμα ήτο μεγέθους μισού μέτρου εις μήκος και άναλόγον πλάτους άρχικά καλλιτεχνικόν, πρό πάντων όμως πιστόν εις άπεικόνισιν προσώπων και πραγμάτων. Οι γέροι της εποχής έλεγαν ότι ο σχεδιαστής ύπηρεζε αυτόπτης της δολοφονίας, και τούτο προσδίδει μεγαλειότητα άξιν εις την εικόνα. Ένθυμώμαι ότι την έβλεπα πολλά χρόνια κρεμασμένην, εκεί κοντά εις τόν καθρέπτην του κουρείου, όταν παιδιόρον άκόμη παρέδιδα την κεφαλήν μου εις την ήλιον φαλίδα του Μοσχονησιώτη. Η φοβερά σκηνή της εικόνας έξήκατε ζωγράψαν έντόπιον εις την παιδικήν μου φαντασίαν, ήμουν μεγάλος πιά, και όμως έφοβόμουν να περάσω έν όρη νυχτός από το στενό καλντιέριμ του Άγίου Σπυρίδωνος, φοιτούμενον από το κατηράκι που καίει επάνω από την όλην που άνοίγει ή δολοφονική σκηνή εις την θύραν της έκκληρίας. Έπέρασαν έκτοτε πολλά χρόνια. Δεν γνωρίζω τί άπέγινε το κουρείον του Μοσχονησιώτη και το σχεδιάσμα της δολοφονίας. Μία άλλη όμως εικόνα, έγχομος λιθογραφία αυτή, επανέρχεται συχνά εις την μνήμην μου. Αυτή παριστάνει την τιμωρίαν του Μαζέππα, του Πολωνού εσκαπείδου, τόν όποιον ήμνησεν η Μούσα του Βύρωνος. Ορμητικός, διά μέσου δαδών και φαράγγων, φέρεται ο άγάλινος ήπνος επί του όποιου εινε δεμένος εξανίστοφα ο Μαζέππας, με τα μάτια έναγώνως τευτομένα, με την κόμην άτάκτως χυμένην προς τα κάτω, και άνην να δείχνονται σχεδόν γυμνά τα μέλη του, σπαρσασμέμενα από την θυελλώδη φράγν του πολεμικού ήπνου.

Την ιστορίαν του Μαζέππα έγραψαν πολλοί, μεταξύ τών οποίων και ο ίδιος μας Στ. Λάμπρος. Το έρωτικόν έπεισόδιον του Πολωνού ήρωος άφηθήσαν άκριβέστερον ο μέγας Βολταίρος εις την ιστορίαν Καρόλου ΙΒ', Βασιλέως της Σουηδίας. Ο Ιβάν Στεφάν Μαζέππας είχε γεννηθεί το 1645 παρά το Κίεβον, άνηκον τότε εις την Πολωνίαν. Έν τής οποίας μάχης τώ 1668 περιήλθεν η πόλις αυτή και πάλιν εις την Ρωσσίαν. Ρωσικός, εύγενής, κομψός, σπρηγνυτικός ο ήπότης Ιβάν άπέκτησε ταχώς ισχύον έν τη αλή του βασιλέως της Πολωνίας Ιωάννου Καζίμιρ. Μεταξύ τών κατακτιστών του ήτο και η άρματοσύνη συζύγου του Πολωνού κόμητος Φαλβόσκη, την όποιαν έξετελλαν. Άλλ' ο άπαρτηθείς συζύγος, άνακαλύψας την άπιστίαν, έφευγάδε δεινών τιμωρίαν εις τόν παρρηγόμον έραστήν. Ολόγνημον προσέδεσαν αυτόν εις τόν ήπνον του, τόν όσοτον κεντήσας άφηνεν έλευθερόν διά μέσου τών στεπών, με την πεποιθήσιν ότι ο ήρωστής της συζύγης του τιμής θα κατεπαράσσετο από τ' άγρια θηρία της έρήμου. Άλλ' αι προβλέψεις του Φαλβόσκη δεν επαληθεύσαν. Ο Βολταίρος διηγείται ότι ο γενναίος ήπνος, καταγόμενος από την Ούκρανίαν, έφερε τόν προσδεδεμένον Μαζέππα εις την χώραν εκείνην. Μουζίκαι της Ούκρανίας έβρόθήσαν και διέσωσαν τόν από της κοπώσεως και της πείνης ήμιδαν ήραστήν. Ο Μαζέππας άπεράσεν να μένη εκεί μεταξύ τών φίλων του χωρικών. Οι Κοζάκοι έξετίμησαν τα ψυχικά και σωματικά του χαρίσματα και άνεγνώρισαν αυτόν άρχηγόν των. Μετ' ού πολύ έγενε βοήθος του Χατμάνου, ήτοι άρχιστρατήγου, Ιβάν Σαμουήλοβιτς. Έπειτα, τώ 1687 προήχθη αυτός εις χατμάνον και βασιμόδον, διαρκώς αεζανόμενος εις ισχύν, άνηγορεύθη, τώ 1693, υπό Πέτρου του Μεγάλου ήγεμό

ΕΤΑΙΡΙΑ ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΩΝ ΝΑΟΥΜΑΝ & ΦΑΦΦ

ΟΔΟΣ ΦΑΡΡΩΝ (ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΙΣ ΤΡΑΜ)

ΚΑΛΑΜΑΙ

Λαμβάνομεν την τιμήν να γνωστοποιήσωμεν προς τους άπανταχού της Μεσσηνίας ενδιαφερομένους ότι αι ραπτομηχαναί «Νάουμαν και Φάλφφ» είνε αι τελειότεραι ραπτομηχαναί του κόσμου. Θαύμα άντοχής και στερεότητος. Θαύμα πολυτελείας και ταχύτητος, πωλούνται με δόσεις και Μετρητοίς με τιμὰς λίαν συγκαταβατικάς.

Έχομεν ραπτομηχανὰς εἰς μεγάλην παρακαταθήκην, πολυτελείας, κεντήματος, ραψίματος, ποδοκινήτους, ραπτῶν, ὑποδηματοποιῶν καὶ χειροκινήτους. Ἀνταλλακτικὰ τεμάχια παντὸς εἶδους βελόνας ἐφαρμοζόμεναι καὶ εἰς τὰς μηχανὰς «Σίγγερ».

Διδασκαλία κεντήματος δωρεάν.

Ἀναλαμβάνομεν τὴν ἐκμάθησιν μαθητῶν αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀγοράσῃ ἑνὰς ραπτομηχανὰς ἥτοι Σίγγερ καὶ πᾶσαν ἄλλην μάρκαν κατ' οἶκον ἢ ἐν τῷ Καταστήματι πρὸς 200 δραχ.

Ἐπιδιορθώνομεν ραπτομηχανὰς παντὸς εἶδους.

Αἱ ραπτομηχαναὶ μας εἶνε διαρκῶς «Ἐγγυημέναι». Εἴμεθα ὑπεύθυνοι διὰ πᾶσαν βλάβην τῶν.

Εἶνε κατασκευασμένα ἀπὸ χάλυβδα (ἄτσάλι) ἔχουν δὲ τὸ σπουδαιότερον πλεονέκτημα ὅτι ράπτουν ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν.

Πελάται μὴ πτοῖσθαι ἀγοράζονται ἀπὸ τὰς ραπτομηχανὰς μας αἱ ὁποῖαι εἶνε αἱ Βασίλισσαι πασῶν τῶν ραπτομηχανῶν.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΩΝ «ΝΑΟΥΜΑΝ & ΦΑΛΦΦ»

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, ΜΠΡΕΔΗΜΑΣ & ΣΙΑ

ΚΑΛΑΜΑΙ. - ΟΔΟΣ ΦΑΡΡΩΝ

Διὰ τὰς κοσμικὰς κυρίας καὶ δεσποινίδας συνιστᾶται

Ο ΟΙΚΟΣ ΣΜΑΡΩ ΝΙΚΗΣ 10

Θὰ ἐνδύωνται μετὰ τὰ τελευταῖα παριζιάνικα μοντέλα φορεμάτων. Ἐντὸς τοῦ οἴκου λειτουργεῖ καὶ τμήμα κορσέδων.

Οἱ ἐν Ἀμερικῇ φίλοι τοῦ «Μπουκέτου» προκειμένου νὰ ἐγγραφῶσιν σὺνδρομηταὶ εἰς τοῦτο δέον ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν Mr JAMES STROUMPOS 140 W 26 th. Street New York N. U. (Ἡ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ)

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Ὅσοι ἐκ τῶν μαθητῶν τῶν διαφόρων Σχολείων ἔχουν βιβλία πρὸς βιβλιοδέτησιν, δύνανται νὰ τὰ ἀποστέλῶσιν εἰς τὰ Γραφεῖα καὶ Τυπογραφεῖα τοῦ «Μπουκέτου», τοῦ ὁποῦν τὸ Βιβλιοδετικὸν τμήμα ἀναλαμβάνει νὰ τὰ βιβλιοδετῇ μετὰ στερεότητα καὶ καλλιτεχνίαν μοναδικήν.

ΔΟΚΙΜΑΣΑΤΕ

ΚΥΡΙΑΙ, ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ,

Διὰ τὴν τελείαν καὶ ἀβλαβὴ ἐπιτυχίαν τοῦ καλλωπισμοῦ σας, μεταχειρίζεσθε τὰ καλλυντικὰ καὶ ἀρώματα LOTUS (Λοτὺς).

Ἡ ποῦδρα LOTUS δὲν βλάπτει ἀλλὰ ὠφελεῖ τὸ δέγμα διότι εἶνε παρασκευασμένη ἐξ ἄχνης ὁρύζης.

Ἡ κρέμα LOTUS ἐπαναδίδει τὴν δροσερότητα τοῦ δέρματος καὶ ἐξαλείφει τὰς πανίδας τοῦ προσώπου. Τὸ ἐμάγι LOTUS κάμνει ὄνυχας ἀπαστράπτοντας. Τὸ ἄρωμα LOTUS εἶνε μωδέρνο καὶ ἰδεώδες. Ἡ λοσιὸν ἢ κολώνια καὶ ὁ σάπων LOTUS εἶνε ἐξόχως ἀρωματικά.

Ζητεῖτε τὰ εἰς ὅλα τὰ καλὰ καταστήματα.

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ:

ΑΡΙΣΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΙΩΝΙΑ-ΑΘΗΝΑΙ

Ζητοῦνται ἀντιπρόσωποι Ἐπαρχιῶν

Εἰς τὸ Γραφεῖον μας πωλοῦνται πρὸς δρ. 5 ἕκαστον ἀντίτυπον τοῦ 2ου φύλλου τοῦ «Μπουκέτου», τὸ ὁποῖον εἶχε ἐξαντληθῇ.

«ΣΟΥΛΤΑΝΙΕ»

ΕΞΑΙΣΙΑ ΒΑΦΗ ΤΡΙΧΩΝ

ΕΙΣ ΚΑΣΤΑΝΟΝ ΚΑΙ ΜΑΥΡΟΝ ΧΡΩΜΑ

Εἰς τὸ πρότυπον μέγα ραφεῖον γυναικείων ἐνδυμασιῶν τῆς παρὰ Κωνσταντινουπόλεως Κας ἈΝΔΡΟΝΙΚΗΣ πωλεῖται ἡ ἐξαιρετικὸς βαφὴ τῆς κόμης ΣΟΥΛΤΑΝΙΕ. Μοναδικὴ εἰς τὸ εἶδος ἀπλουστάτη. Διάρκεια μακρά. Ἰδιαίτερον διαμέρισμα διὰ βαφῆν ἐπαρχιῶν παραγγελία ἐκτελοῦνται ἀμέσως. Κα ἈΝΔΡΟΝΙΚΗ

ΓΟΝΙΑ ΑΧΑΡΝΩΝ ΚΑΙ ΑΒΕΡΟΦ 32

ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

ΕΛΕΝΗΣ Π. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΓΟΝΙΑ Γ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ & ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦ.

Ὅσοι ἀγαποῦν τὸ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ» πρέπει ν' ἀγαπήσουν καὶ ὑποστηρίξουν καὶ

τὴν ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ

Τὰ ἔργα τῆς «ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» ἀριστουργήματα τῆς παγκοσμίου λογοτεχνίας, προστὰ εἰς τὸν ἀπὸ τοῦ σοφοῦ ἐπιστήμονος μέχρι τοῦ στοιχειώδους μορφωμένου.

Τὰ ἐσχάτως ἐκδοθέντα ἀριστουργήματα

«Ἡ ΜΟΝΟΜΑΡΤΗ» τοῦ Μυρζέ.

«Ο ἈΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ» τοῦ Στρίνδμπεργ.

«Αἱ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΠΥΜ» τοῦ Στρίνδμπεργ.

ἔχουν μεταφραστῇ εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τοῦ πολιτισμένου κόσμου ἔχουν ἐκδοθῇ εἰς χιλιάδας ἐκδόσεις.

ΣΠΕΥΣΑΤΕ ΝΑ ΤΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΗΤΕ ΠΡΙΝ ΕΞΑΝΤΛΗΘΕΙΝ ΕΜΒΑΖΟΝΤΕΣ ΔΡΑΧΜΑΣ ΔΩΔΕΚΑ ΔΙ' ΕΚΑΣΤΟΝ ΕΙΣ ΤΑ ΦΕΙΑ ΜΑΣ, ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΤΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΥΝ ΕΠΙ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ

Τὰ περίφημα Συριανὰ λουκούμα ΔΑΝΙΟΛΟΥ τὰ ὁποῖα ἐθανυμάσθησαν εἰς τὴν ἐκθεσὶν τῆς Βιέννης καὶ εἰς τοὺς διαγωνισμοὺς τοῦ «Μπουκέτου» ἔγιναν ἀπαραίτητα γιὰ κάθε ἐκλεκτὴ οἰκογένεια τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς.

ΚΥΡΙΑΙ,

Ἡ ΚΡΕΜΑ ΡΟΔΑΝΘΙΝΗΣ

κάνει ὡραῖο δέγμα. Ζητεῖται

δείγματα δωρεάν. Χαρ. Τραπεζῆς

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΡΟΣΕΧΟΥΣ ΦΥΛΛΟΥ

ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Ο «ΕΞΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ»

ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΟΣ ΕΘΝΟΥΣ ΕΙΝΕ Η ΝΕΟΤΗ

Ἀπομακρύνετε τὴν μάστιγα τῆς ἀνθρωπότητος, τὴν Γαστρονομίαν τῶν βρεφῶν, ἥτις φονεῖ ὡς πανῶλης τὰ μικρὰ μας ἐν τῷ λίαν μικρῷ οἰκῷ καὶ τὸ κακὸς ποῦτος γάλα εἶδον διὰ τῆς ΝΟΒΟΧΥΜΟΖΙΝΗΣ (Novochimozin) τοῦ θαυμαστοῦ φυσικοῦ πυρῶματος, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται χιλιάδες ἱατρὶν καὶ ἡ προβλεπτικὴ μητέρα σώζει τὸ τέκνον τῆς καὶ ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν λύπην, τὰ δάκρυα καὶ τὴν ἀπελπισίαν

Ὁ Γενικὸς ἀποθηκάρχιος Γ. Σ. ΧΡΥΣΟΣΤΑΛΗΣ Ὁδὸς Δωρῶν 6 (Πλατεία Ὁμονοίας), προμηθεύει πᾶν Φαρμακεῖον αἰτήσεων. Ὅλοι οἱ φαρμακοποιοὶ τῆς Ἑλλάδος εἶνε εἰδοποιημένοι.

ΛΟΓΙΣΤΑΙ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΑΙ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Ἡ ἐν Πειραιεὶ Ἐμπορικὴ καὶ Λογιστικὴ Σχολὴ Παναγιωτοπούλου πέμπει ΔΩΡΕΑΝ ἐντύπων καὶ τὴν ἄρτι ἐκδοθεῖσαν ἐκκλησίαν πρὸς τὸν λογιστικὸν κόσμον τῆς Ἑλλάδος ἀναφερομένην εἰς τὴν παγκόσμιον κατεύθυνσιν πρὸς τὴν θετικὴν θεωρίαν τῆς Λογιστικῆς καὶ τὴν ἐπιγραμματικὴν σύγκρισιν τῶν δύο λογιστικῶν θεωριῶν, τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς νέας. Ἡ σύγκρισις αὕτη εἶνε πολὺ διαφωτιστικὴ καὶ ἐπὶκαιρὸς διὰ μερικὸς διστακτικούς.